

Decret xx/xxxx, de xx de xxxxx, pel qual s'aprova el Reglament de màquines de joc, empreses i establiments dedicats a la seva explotació i altres normes en matèria de joc de la comunitat autònoma de les Illes Balears

L'article 30.29 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, segons la redacció donada per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut, atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva en matèria de casinos, jocs i apostes, amb exclusió de les apostes mútues esportivobenèfiques. Així mateix, l'article 10.10 atribueix competències a favor de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en relació amb la promoció de l'esport i de l'adequada utilització del lleure.

En virtut del Reial decret 123/1995, de 27 de gener, es varen traspassar les funcions i els serveis en matèria de casinos, jocs i apostes de l'Administració General de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis al mercat interior, exclou del seu àmbit d'aplicació el joc per diners que impliqui apostes de valor monetari en jocs d'atzar, incloses les loteries, el joc als casinos i les apostes, tenint en compte l'especificitat de tals activitats, que comporten a càrrec dels estats l'aplicació de polítiques relacionades amb l'ordre públic i la protecció del col·lectiu de consumidors.

La Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat, estableix una sèrie de principis sobre el lliure accés a les activitats de servei i al seu exercici, que s'han d'aplicar a qualsevol activitat econòmica per desenvolupar al territori nacional.

El règim d'autoritzacions contingut en aquesta norma podria afectar el principi de necessitat i proporcionalitat de les actuacions recollit en l'article 5 de la Llei 20/2013, si bé l'article esmentat recull l'excepcionalitat d'aquesta intervenció sempre que estigui motivada en la salvaguarda d'alguna raó imperiosa d'interès general d'entre les compreses en l'article 3.11 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, com poden ser: l'ordre públic, la seguretat pública, la salut pública, la seguretat i salut del col·lectiu de consumidors, la protecció del medi ambient i de l'entorn urbà, lluita contra el frau, entre d'altres.

El Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atribueix a la Direcció General de Comerç i Empresa, de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, la competència referida a casinos, jocs i apostes.

En desenvolupament de les competències estatutàries, es va aprovar la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes de les Illes Balears, que va entrar en vigor el dia 8 d'agost de 2014, per omplir el buit normatiu legal existent fins aquells moments en el sector.

L'article 13 de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, pel qual es regulen les màquines de joc, fa una classificació de les màquines de joc en diferents tipus B, C i D, els quals entren en el seu àmbit d'aplicació i exclou del seu àmbit el tipus de màquines de joc A, alhora que s'estableixen una sèrie de limitacions en relació amb els llocs on es poden situar els tipus de màquines de joc als quals fa referència, la qual cosa entrava en contradicció amb la normativa vigent.

L'article 6 estableix que el Registre General del Joc de les Illes Balears, com a instrument de publicitat i control de les activitats relacionades amb el joc i les apostes ha de recollir tota una sèrie de dades obligatòries i que reglamentàriament s'ha de regular la seva organització i funcionament. La inscripció en el Registre s'ha de practicar d'ofici i és un requisit indispensable per al desenvolupament de l'activitat de joc o aposta en el territori de les Illes Balears.

Pel que fa a les homologacions i certificats emesos per laboratoris autoritzats respecte a les màquines de joc i apostes i material de joc i apostes la Llei 8/2014 res diu sobre això, pel que hem

de recórrer a la normativa estatal; no obstant això, la disposició addicional segona estableix que les homologacions i certificats emesos per laboratoris autoritzats i validats pels òrgans competents de l'Estat o d'altres comunitats autònomes respecte de la concessió d'autoritzacions i permisos d'àmbit autonòmic poden tenir efectes al territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Per tot això és imprescindible regular els requisits i condicions que han de complir en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Així doncs, amb aquesta norma es pretén unificar en un únic text normatiu la regulació dispersa vigent en aquesta matèria, adaptar-la a les previsions contingudes en la Llei 8/2014, d'1 d'agost, i regular alguns aspectes sobre els quals la comunitat autònoma de les Illes Balears, malgrat tenir atribuïdes les competències exclusives en matèria de joc, no té regulats pel que ha de recórrer a normativa estatal que ha quedat per complet obsoleta i en moltes ocasions en contradicció amb l'actual Llei 8/2014.

En l'actualitat ens trobam que la normativa autonòmica vigent no regula el Registre General del Joc de les Illes Balears i les condicions que han de reunir les empreses del joc per procedir a la seva autorització, per la qual cosa hem d'acudir per remissió del Decret 150/2002 al Reial Decret 2110/1998, de 2 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar.

D'altra banda, en relació amb les màquines recreatives, la normativa autonòmica vigent no preveu el supòsit d'alta i baixa definitiva de les màquines de joc, pel que s'ha de recórrer també a la regulació continguda en la normativa estatal; en concret, a l'Ordre ministerial de 25 de juliol de 1990, de desenvolupament del Reglament de màquines recreatives i d'atzar, aprovat per Reial decret 593/1990, que, en l'apartat vuitè, regula l'alta i la baixa definitiva de les màquines; així com el Reial decret 2110/1998, de 2 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament de màquines recreatives i d'atzar.

Així doncs, a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reglament ja no serà necessari acudir a la normativa estatal esmentada, ja que en aquest Reglament estan previstos tots aquests supòsits.

Aquesta norma pretén també regular la figura del canvi fiscal, la qual cosa suposa l'alta i baixa definitiva d'una màquina del mateix tipus amb la finalitat última de no posar més restriccions als operadors en aquesta comunitat autònoma de les Illes Balears que en la resta de comunitats autònomes, en compliment de la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat.

Així mateix, amb la norma esmentada es pretén atorgar més seguretat jurídica a les persones o entitats titulars d'establiments i operadors de joc en regular un nou règim d'autoritzacions administratives en relació amb la instal·lació i posada en funcionament de les màquines de joc.

A més del Reglament que s'aprova a l'article únic, el contingut del qual es descriu a continuació, el Decret consta de tres disposicions transitòries, tres disposicions addicionals, una disposició derogatòria i dues disposicions finals. El reglament consta de set títols i 67 articles.

El títol I conté les disposicions generals (articles 1 a 3, ambdós inclusivament).

El títol II conté els preceptes reguladors del Registre General del Joc i Empreses, així com les garanties (articles 4 a 9, ambdós inclusivament).

El títol III regula el règim de les màquines de joc, que al seu torn es divideix en dos capítols (articles 10 a 32, ambdós inclusivament).

El títol IV regula el règim d'homologació de models, joc i material de joc, que al seu torn es divideix en dos capítols (articles 33 a 45, ambdós inclusivament).

El títol V fa referència al règim d'identificació, explotació i instal·lació de màquines de joc, que al seu torn es divideix en dos capítols (articles 46 a 55, ambdós inclusivament).

El títol VI regula el règim d'instal·lació, que al seu torn es divideix en tres capítols (articles 56 a 64, ambdós inclusivament).

Finalment, el títol VII regula les prohibicions, inspecció i el règim sancionador (articles 65 a 67, ambdós inclusivament).

Aquesta disposició reglamentària s'ajusta als principis de bona regulació previstos en l'article 139.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En relació amb els principis de necessitat i eficàcia, la norma resol els defectes de la normativa actual i regula de manera exhaustiva el règim de les autoritzacions administratives per a la instal·lació de màquines recreatives. Regula per primera vegada en aquesta comunitat autònoma el Registre General del Joc, els laboratoris acreditats i el règim d'homologacions de les màquines de joc.

Així mateix i en relació al principi de proporcionalitat, la norma és proporcional a la complexitat de la matèria que regula. En relació al principi de seguretat jurídica, aquest Decret s'ajusta i desplega les bases definides prèviament en la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes en les Illes Balears, i permet refondre en un sol text la normativa autonòmica dispersa que incideix en aquesta matèria.

El Decret s'ajusta també al principi de transparència, ja que aquesta iniciativa normativa s'ha sotmès a la consulta pública prèvia de participació de la ciutadania en l'elaboració de la norma, s'ha informat en data 16 de maig de 2018 a la Comissió del Joc de les Illes Balears, creada mitjançant Decret 48/2014, de 28 de novembre, i s'ha sotmès als tràmits d'audiència i informació pública corresponent.

El Decret, d'altra banda, s'ajusta també al principi d'eficiència, ja que les càrregues administratives imposades als operadors del sector no són superiors a les que fins ara suportaven.

El text ha estat sotmès al procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i de reglaments relatius als serveis de la societat de la informació, previst en la Directiva 2015/1535/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de setembre, per la qual s'estableix un procediment d'informació en matèria de reglamentacions tècniques i de regles relatives als serveis de la societat de la informació, així com en el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació.

Per tot això, a proposta del conseller de Treball, Comerç i Indústria, d'acord amb el Consell Consultiu de les Illes Balears i prèvia deliberació del Consell de Govern en la sessió de XXX de XXXX de 2019,

Decret

Article únic

Aprovació del Reglament de màquines de joc, empreses, establiments i altres normes en matèria de joc

S'aprova el Reglament de màquines de joc, empreses, establiments i altres normes en matèria de joc, el text del qual s'insereix a continuació.

Disposició addicional primera

Reconeixement de laboratoris d'assaig autoritzats per altres administracions públiques

Els laboratoris d'assaig de màquines recreatives amb premi programat i d'atzar, així com de màquines d'apostes i material de joc i apostes autoritzats per altres Administracions Públiques, podran ser reconeguts per la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria sempre que es comprovi que els requisits de seguretat, adequació i idoneïtat són equivalents als exigits per la comunitat autònoma de les Illes Balears de conformitat amb el que s'estableix en aquest Reglament.

Disposició addicional segona **Altres acreditacions**

La Conselleria de Treball, Comerç i Indústria podrà admetre les acreditacions de laboratoris d'assaig emeses per altres organismes acreditadors, nacionals i internacionals, diferents de l'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC), sempre que es comprovi que garanteixen els requisits de seguretat, adequació i idoneïtat equivalents als exigits en aquest Reglament.

Disposició addicional tercera **Entitats reconegudes com a laboratori d'assaig de màquines recreatives i d'atzar i de material de joc i apostes per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears anteriorment a l'entrada en vigor d'aquest Reglament**

Les entitats que haguessin estat reconegudes com a laboratoris d'assaig de màquines recreatives i d'atzar, de màquines d'apostes, i de material de joc i apostes per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears abans de l'entrada en vigor d'aquest Reglament es consideraran autoritzades als efectes previstos, amb l'abast material de joc i apostes la verificació de les quals haguessin dut a terme.

El termini de vigència de les autoritzacions esmentades es començarà a explicar des de la data d'entrada en vigor d'aquest Reglament per un període de deu anys. Per a la renovació de l'autorització s'estarà al disposat en l'article 44 d'aquest Reglament, alhora que hauran de complir amb tots els altres requisits exigibles en el mateix Reglament.

Disposició transitòria primera **Sol·licituds en tràmit**

Els expedients que es trobin en tramitació davant de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria en la data d'entrada en vigor del Reglament que s'aprova, s'hauran d'atenir als requisits, condicions i tràmits que s'estableixin en aquesta norma.

Perquè les sol·licituds es puguin adequar als requisits que es preveuen al Reglament se suspendrà la tramitació durant un mes, a comptar des de la data de la seva entrada en vigor, a fi que es puguin adaptar als nous requeriments.

Disposició transitòria segona **Autoritzacions d'instal·lació de màquines en establiments d'hostaleria vigents i butlletins de situació**

1. Les autoritzacions d'instal·lació de màquines en establiments d'hostaleria vigents en el moment de l'entrada en vigor d'aquest Reglament amb un termini de durada de cinc anys s'entendran atorgades a la persona o entitat titular de l'establiment i a l'empresa operadora conjuntament, tret de manifestació en contra d'una de les parts realitzada per escrit en el termini d'un mes posterior a l'entrada en vigor d'aquest Reglament.

2. Si no hi ha manifestació en contra, d'ofici s'expediran les autoritzacions d'instal·lació i documents de conformitat d'emplaçament corresponents a la situació actual de l'establiment.

3. Si es produeix manifestació en contra d'una de les parts en el termini anteriorment indicat, les autoritzacions d'instal·lació existents mantindran la seva vigència fins a l'acabament del termini pel

qual van ser atorgades, si bé no es podrà sol·licitar cap modificació d'aquestes ni s'admetran comunicacions d'emplaçament.

En aquest cas, els butlletins de situació que estiguin vigents en el moment d'entrada en vigor d'aquest Reglament s'extingiran en la data d'acabament de l'autorització d'instal·lació.

Disposició transitòria tercera. Empreses fabricants

Les empreses fabricants de models de màquines de joc i de material de joc, inscrites en el Registre General de Joc de les Illes Balears a l'entrada en vigor d'aquest reglament, s'entendran autoritzades per a la comercialització, distribució i importació en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears d'aquests models fins a la finalització del termini d'inscripció. Per a la renovació s'ha d'estar al que disposa l'article 5.8 d'aquests reglament.

Disposició derogatòria única

Queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin al que s'estableix en aquest Decret, i, en especial:

- El Decret 19/2006, de 10 de març, regulador de determinats aspectes del règim jurídic aplicable a la instal·lació de màquines de joc.
- El Decret 43/2012, de 25 de maig, pel qual es regulen diversos aspectes relacionats amb les màquines recreatives de joc, les sales recreatives de joc i les sales de bingo.
- El Decret 103/2006, d'1 de desembre, sobre mesures tècniques de les màquines de joc de tipus B.
- El Decret 132/2001, de 30 de novembre, de mesures reguladores en matèria de joc.
- El Decret 150/2002, de 20 de desembre, de normes complementàries en matèria de joc.

Disposició final primera

Normes de desenvolupament

Es faculta el conseller de Treball, Comerç i Indústria per dictar les disposicions que siguin necessàries per al desenvolupament d'aquest Reglament i especialment per a la regulació d'accés públic a les dades contingudes en el Registre General de Joc de les Illes Balears.

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

REGLAMENT DE MÀQUINES DE JOC, EMPRESES I ESTABLIMENTS DEDICATS AL SEU EXPLOTACIÓ I ALTRES NORMES EN MATÈRIA DE JOC DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

Objecte

Aquest Reglament té per objecte regular, en l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el Registre General de Joc, els laboratoris o entitats acreditades per a l'homologació del material de jocs i apostes, els jocs desenvolupats mitjançant l'ús de les màquines de joc i

l'ordenació d'aquestes, i els subjectes i activitats econòmiques relacionades, així com els establiments autoritzats per a la seva instal·lació.

Article 2

Definició de màquines de joc

Es consideren màquines de joc, recreatives i d'atzar, els aparells o instruments manuals o automàtics, mecànics, electrònics o informàtics que, a canvi d'un preu en diners o altres mitjans de pagament equivalents, prèviament autoritzats, permeten la seva utilització per a l'obtenció d'un premi en metàl·lic o en espècie, en funció de l'atzar, de l'habilitat del jugador o ambdues circumstàncies.

Article 3

Exclusions

Les disposicions d'aquest Reglament no seran d'aplicació a:

1. Les màquines expenedores, entenent per tals les que es limiten a efectuar mecànicament vendes de productes i mercaderies, sempre que el valor dels diners dipositats a les màquines correspongui al valor en mercat dels productes que lliurin, així com les màquines de tocadiscos o videodiscos i les màquines o aparells de competència pura o esport on el joc es realitzi sense l'ajuda directa de components electrònics.
2. Les màquines de tipus A o recreatives, entenent-se per tals les següents:
 - a) Les que, a canvi d'un preu, ofereixen al jugador o jugadora un temps d'utilització, sense que hi hagi cap tipus de premi o compensació en metàl·lic, en espècie o en forma de punts canviables, tret de la possibilitat de continuar jugant pel mateix import inicial.
 - b) Les denominades de realitat virtual, simulació i anàlogues, sempre que la persona usuària intervingui en el desenvolupament dels jocs.
 - c) Les de competència pura o esportiva, els components electrònics de la qual no tenguin influència decisiva en el desenvolupament del joc.
 - d) Els jocs recreatius sense premi desenvolupats a través d'ordinadors i altres suports informàtics, tals com els videojocs o altres programes informàtics de joc recreatiu, practicats en locals oberts al públic, explotats lucrativament a canvi d'un preu mitjançant la seva instal·lació, bé en la mateixa memòria de l'ordinador personal o d'altres suports informàtics, bé en una xarxa d'àrea local, o bé en altres xarxes informàtiques de telecomunicacions o anàlogues de caràcter extern, sense perjudici del disposat en la normativa sobre propietat intel·lectual.
3. Les de tipus D, anomenades màquines amb premi programat en espècie, grup que engloba les denominades grues i les altres expenedores que incloguin algun element de joc addicional.

TÍTOL II

REGISTRE GENERAL DEL JOC I EMPRESES DE JOC

Article 4

Del Registre General del Joc i la seva estructura

1. El Registre General de Joc, com a instrument de publicitat i control de les activitats relacionades amb el joc i les apostes, gestionat per la Direcció General de Comerç i Empresa, recull les dades relatives a:

a) Les persones físiques o jurídiques que es dediquin a l'explotació o organització de qualsevol joc o aposta, i a la fabricació, importació, comercialització, distribució o manteniment de les màquines o de qualsevol material relacionat amb el joc.

b) Les persones amb prohibicions d'accés.

c) Els establiments autoritzats per a la pràctica dels jocs i les apostes.

d) Les màquines de joc, els models, els sistemes d'interconnexió, les dades d'identificació i instal·lació i els permisos d'explotació.

2. El Registre, que serà suportat per un sistema informàtic, comprendrà les seccions següents:

Secció I. Models de màquines de joc i apostes i de material de joc i apostes.

Secció II. Interconnexions.

Secció III. Empreses fabricants de màquines de joc i de material de joc i apostes.

Secció IV. Empreses de comercialització, distribució de màquines de joc i de material de joc i de servei tècnic.

Secció V. Empreses operadores de màquines de joc.

Secció VI. Empreses organitzadores i explotadores d'apostes.

Secció VII. Empreses que tenen per objecte l'explotació de salons de joc.

Secció VIII. Empreses prestadores de serveis d'interconnexió.

Secció IX. Establiments autoritzats de sales de joc.

Secció X. Establiments autoritzats de casinos.

Secció XI. Establiments autoritzats de bingos.

Secció XII. Establiments específics d'apostes autoritzats.

Secció XIII. Prohibits.

Secció XIV. Laboratoris acreditats.

Secció XV. Establiments d'hostaleria.

Article 5

De les empreses de joc i la seva inscripció

1. Les empreses que tinguin per objecte la gestió i explotació de màquines de joc i la fabricació, comercialització i distribució de màquines de joc i apostes, i de material de joc i apostes, i en general qualsevol empresa de joc que no disposi d'una regulació específica, requereix autorització administrativa prèvia per a l'inici de l'activitat.

2. La inscripció en el Registre General del Joc de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, s'efectuarà d'ofici per la Direcció General de Comerç i Empresa una vegada atorgada l'autorització administrativa corresponent per desenvolupar qualsevol de les activitats a les quals es fa referència en l'article 1 de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes en les Illes Balears.

3. A l'efecte d'aquest Reglament s'entendrà que:

a) Són empreses fabricants totes aquelles persones físiques o entitats mercantils que degudament autoritzades, en els termes que s'estableixen en aquest Reglament, tinguin per objecte la fabricació o importació de màquines de joc o de material de joc.

La importació de màquines o material de joc s'haurà d'ajustar al disposat en la normativa general sobre comerç exterior.

La fabricació, comercialització i distribució de màquines recreatives i d'atzar s'haurà d'atenir a les disposicions d'aquest Reglament, a les disposicions de desenvolupament i altres normes generals vigents.

- b) Són empreses operadores de màquines totes aquelles persones físiques o jurídiques, que degudament autoritzades, tinguin per objecte l'explotació de màquines de joc de tipus B i C.
- c) Són empresaris de salons de joc totes aquelles persones físiques o jurídiques, que degudament autoritzades, tinguin per objecte l'explotació dels establiments esmentats.
- d) Són empreses distribuïdores i comercialitzadores totes aquelles persones físiques o jurídiques, que degudament autoritzades, es dediquin a la compra, venda i distribució de màquines de joc o d'un altre material de joc.
- e) Són empreses de serveis tècnics totes aquelles persones físiques o jurídiques, que degudament autoritzades, realitzin tasques de reparació i manteniment de màquines de joc o d'un altre material de joc.
- f) Són empreses prestadores de serveis d'interconnexió totes aquelles persones físiques o jurídiques, que degudament autoritzades, realitzin servei d'interconnexió entre locals de joc.

5. Les persones o entitats titulars dels casinos de joc i dels salons de joc, que degudament autoritzats, realitzin l'explotació directa de les màquines allà instal·lades, tindran a tots els efectes la consideració d'empreses operadores de màquines i estan obligades a la constitució de les garanties contemplades en aquest Reglament.

6. La sol·licitud per exercir l'activitat de les empreses a les quals es refereixi l'apartat 1, es dirigirà a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex I d'aquest Reglament.

7. La sol·licitud es podrà presentar en qualsevol dels registres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de l'Administració General de l'Estat, o en qualsevol lloc previst en l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Juntament amb la sol·licitud hauran de presentar la documentació següent:

a) Còpia del DNI, si el sol·licitant fos persona física, i fotocòpia del NIF, si el sol·licitant fos entitat mercantil, a més d'acompanyar, en aquest cas, la fotocòpia del DNI o del document equivalent dels seus administradors o gestors.

S'admetrà la presentació de document equivalent als anteriors, nacional o emès per un estat membre de la Unió Europea.

b) Certificat negatiu del Registre Central de Penats i Rebels, o bé autorització a la Direcció General de Comerç i Empresa per obtenir la informació esmentada.

c) En el supòsit que es tracti d'entitats mercantils, còpia de l'escriptura de constitució i de les modificacions posteriors, amb la identificació dels socis, el seu nombre d'accions o quota de participació i poders de representació.

d) Justificant d'estar al corrent del pagament de l'IAE o alta censal corresponent a la seva activitat.

e) Justificació d'estar al corrent de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social, o bé autoritzar a la Direcció General de Comerç i Empresa a fer les consultes pertinents.

f) Certificacions d'alta de l'empresa i de cotització, en el seu cas, dels treballadors en el règim corresponent de la Seguretat Social.

g) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

h) Document acreditatiu d'haver formalitzat la garantia en la quantia i forma establerts en aquest Reglament.

8. L'autorització es concedirà per una vigència màxima de deu anys i podrà ser renovada per períodes d'igual durada, sempre que es compleixin els requisits exigits en la normativa vigent en el moment de la sol·licitud de renovació i sigui sol·licitada en els tres mesos anteriors a l'acabament del període de vigència de l'autorització. La sol·licitud de renovació s'haurà de presentar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex II d'aquest reglament, juntament amb la documentació següent:

a) Còpia del DNI, si el sol·licitant fos persona física, i fotocòpia del NIF, si el sol·licitant fos entitat mercantil, a més d'acompanyar, en aquest cas, la fotocòpia del DNI o del document equivalent dels seus administradors o gestors.

S'admetrà la presentació de document equivalent als anteriors, nacional o emès per un estat membre de la Unió Europea.

b) Certificat negatiu del Registre Central de Penats i Rebels, o bé autorització a la Direcció General de Comerç i Empresa per obtenir la informació esmentada.

c) En el supòsit que es tracti d'entitats mercantils, còpia de l'escriptura de constitució i de les modificacions posteriors, amb la identificació dels socis, el seu nombre d'accions o quota de participació i poders de representació.

d) Justificant d'estar al corrent del pagament de l'IAE o alta censal corresponent a la seva activitat.

e) Justificació d'estar al corrent de les obligacions tributàries i amb la Seguretat Social, o bé autoritzar a la Direcció General de Comerç i Empresa a fer les consultes pertinents

f) Certificacions d'alta de l'empresa i de cotització, en el seu cas, dels treballadors en el règim corresponent de la Seguretat Social.

g) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

h) Document acreditatiu d'haver formalitzat la garantia en la quantia i forma establerts en aquest Reglament.

9. L'acabament del període de validesa d'aquesta autorització, sense haver sol·licitat la renovació, o no haver-la sol·licitat en termini, comportarà la caducitat de l'autorització, prèvia tramitació de l'expedient corresponent.

10. El termini màxim per dictar i notificar resolució expressa serà de tres mesos a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en qualsevol dels registres a què es refereix l'article 16.4 de la Llei 39/2015. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa s'entendrà desestimada per silenci administratiu.

11. Qualsevol modificació de les dades que consten en l'autorització s'ha de comunicar a la Direcció General de Comerç i Empresa en el termini màxim de tres mesos, a comptar des de la data en que van tenir lloc. Si no es comuniquen en aquest termini s'ha d'iniciar expedient sancionador en virtut de l'article 29.e) de la Llei 8/2014, d'1 d'agost. En qualsevol cas, el canvi de titularitat necessita autorització administrativa prèvia.

Article 6

Vigència i cancel·lació de la inscripció

1. La vigència de les inscripcions respecte a la Secció III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII i XIV ho serà pel temps establert en les resolucions de les quals duguin causa.
2. La vigència de les inscripcions respecte a la Secció I, II i XIII no tindran caràcter temporal, sense perjudici de les possibles modificacions que es poguessin sol·licitar en el transcurs de la seva vigència. En concret, les modificacions relatives a la Secció I i II es tramitaran d'acord amb els articles 24, 29 i 36 d'aquest Reglament.
3. La inscripció en la Secció I es cancel·larà en els termes previstos en l'article 38 d'aquest Reglament.
4. La inscripció en la resta de seccions es cancel·larà, en tot cas, per alguna de les causes següents:
 - a) A petició de la persona o entitat interessada o la persona o entitat titular de l'autorització.
 - b) Per la modificació de qualsevol de les circumstàncies exigides per a la inscripció sense autorització administrativa expressa.
 - c) Com a resultat de procediment sancionador.
 - d) Per la comprovació d'inexactituds en alguna de les dades expressades en la sol·licitud d'autorització tendents a eludir el control administratiu.
 - e) Per incompliment de les obligacions sobre constitució i manteniment de l'import de les garanties.

Article 7

Garanties

1. Les persones o entitats titulars de salons de joc amb explotació de màquines pròpies i les persones o entitats operadores de màquines hauran de constituir una garantia a favor de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per l'import previst en l'article 9, que s'haurà de dipositar davant de la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni.
2. La garantia es constituirà en diners efectius, aval o assegurança de caució. En el supòsit que s'opti per aval o per una assegurança de caució s'haurà de fer en els termes exposats a l'article següent.
3. La garantia quedarà afectada a les responsabilitats econòmiques en què les empreses puguin incórrer a raó del previst en aquest Reglament i al compliment de les obligacions establertes en l'article 18 de la Llei 8/2014.
4. La garantia s'haurà de mantenir actualitzada en la quantia màxima de l'import exigible. Si es produís una disminució de la seva quantia, l'obligat a constituir-la l'haurà de completar en la quantia obligatòria en el termini de dos mesos. La no reposició de la garantia suposarà la cancel·lació de la inscripció i la revocació de l'autorització atorgada.
5. Únicament s'autoritzarà la retirada de la garantia constituïda quan desapareguin les causes que varen motivar la seva constitució i no estigui pendent la resolució d'expedients administratius de què es puguin derivar responsabilitats econòmiques.
6. Quan es tracti d'avals o assegurances de caució, per poder verificar la representació, l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears validarà prèviament i per una sola vegada els poders i, en el contingut de l'aval o del certificat de l'assegurança de caució, es farà referència al compliment d'aquest requisit.

Article 8

Aval i assegurança

1. En el supòsit en què les persones o entitats titulars d'autoritzacions a què es refereix l'article 7 hagin optat per constituir un aval, els avals a efectes d'aquest Decret, hauran de complir els requisits següents:

1.1. Per ser admesos com a garantia, els avals han de ser atorgats per un banc, caixa d'estalvis, cooperativa de crèdit, establiment financer de crèdit o societat de garantia recíproca que compleixi els següents requisits:

a) Disposar d'una autorització administrativa oficial per operar a Espanya en vigor.

b) Estar inscrita en el Registre Oficial d'Entitats de Crèdit del Banc d'Espanya.

c) No estar en situació de mora davant de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o dels seus ens del Sector Públic com a conseqüència de l'impagament d'obligacions derivades d'execucions d'avalis anteriors. A aquests efectes, la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni pot rebutjar l'admissió d'avalis provinents d'entitats que mantinguin impagats els imports d'avalis executats una vegada finalitzat el termini d'ingrés al qual fa referència la Llei general tributària per a deutes en període voluntari.

La declaració d'aquesta situació de mora requerirà la tramitació d'un expedient contradictori previ, en el qual es donarà audiència a l'entitat avaladora.

d) No estar en situació de concurs de creditors.

El compliment d'aquests requisits s'ha de fer constar en el document de l'aval.

1.2. Els avals han de complir les característiques següents:

a) Han de ser solidaris respecte a l'obligació principal, la qual cosa implica que l'avalador ha de renunciar als beneficis d'excussió i divisió.

b) S'ha de constituir al primer requeriment, el que implica que l'avalador ha de renunciar al benefici d'ordre i que la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni li pot requerir que pagui el deute directament, sense necessitat de requerir-lo prèviament a l'obligació principal i, fins i tot, malgrat l'oposició de l'obligat principal.

c) Han de vigir des de la data d'atorgament i fins que la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni retorni el document de l'aval.

d) Els avals han d'estar signats per apoderats de l'entitat amb prou poder per obligar-la. La representació s'ha de verificar per l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. En el supòsit en què les persones o entitats titulars d'autoritzacions a què es refereix l'article 7 hagin optat per contractar una pòlissa d'assegurança de caució, a l'efecte d'aquest Decret, hauran de complir els següents requisits:

2.1. L'assegurança de caució haurà de ser atorgada per una entitat asseguradora autoritzada per operar a Espanya en el ram de les assegurances de caució.

2.2. Les entitats asseguradores, autoritzades per operar a Espanya, hauran de complir, a més, els requisits següents:

2.2.1. No trobar-se en situació de mora davant de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears o dels seus ens del Sector Públic com a conseqüència de l'impagament d'obligacions derivades d'execucions d'antigues assegurances de caució. A tals efectes, la Direcció General del

Tresor, Política Financera i Patrimoni pot rebutjar l'admissió d'assegurances de caució provinents d'entitats que mantinguin impagats els imports corresponents a contractes d'assegurances una vegada finalitzat el termini d'ingrés de la Llei General Tributària per a deutes en període voluntari.

2.2.2. No trobar-se en situació de concurs de creditors.

2.2.3. No trobar-se suspesa o extingida l'autorització administrativa per a l'exercici de l'activitat.

2.2.4. No trobar-se sotmesa a cap mesura de control especial.

El compliment d'aquests requisits es farà constar en l'assegurança de caució a la qual es refereix l'apartat 4 d'aquest article.

2.3. El contracte de l'assegurança de caució tindrà les següents característiques:

2.3.1. La persona dipositant de la garantia tindrà la condició d'acceptant de l'assegurança, i l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears tindrà la condició d'assegurat.

2.3.2. Es farà constar de forma expressa:

a) Que l'entitat assegura solidàriament, el que implica renúncia als beneficis d'excussió i divisió.

b) Que es constitueix el compromís de pagament al primer requeriment de la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni, la qual cosa suposa la renúncia al benefici d'ordre, malgrat l'oposició de l'acceptant de l'assegurança.

c) Que la companyia d'assegurances no podrà oposar a l'assegurat les excepcions que puguin correspondre-li davant de l'acceptant de l'assegurança.

d) Que la falta de pagament de la prima, sigui única, primera o següents, no donarà dret a la companyia d'assegurances a resoldre el contracte, ni aquest quedarà extingit, ni la cobertura de la companyia d'assegurances suspesa ni la companyia d'assegurances no quedarà alliberada de la seva obligació, en el supòsit en què la companyia d'assegurances hagi de fer efectiva la garantia.

e) Que l'assegurança de caució és de durada indefinida i que estarà vigent fins que la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni retorni el certificat a què es fa referència en l'apartat 4.

2.4. La garantia s'haurà de constituir en forma de certificat individual, amb la mateixa extensió i garanties que els resultants del contracte d'assegurança. Els certificats han d'estar firmats per apoderats de l'entitat amb prou poder per obligar-la.

Aquesta representació haurà de ser verificada per l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears prèviament al registre de la garantia.

Article 9

Quantia de les garanties

1. Estan obligades a constituir una garantia en els termes exposats als articles anteriors les empreses titulars de salons de joc amb explotació de màquines pròpies i les empreses operadores de màquines, la quantia de les quals s'ha de mantenir actualitzada en funció del nombre d'autoritzacions d'explotació vigents:

a) Fins a 50 màquines: 30.000 €.

b) Fins a 100 màquines: 60.000 €.

c) Fins a 200 màquines: 120.000 €.

- d) Fins a 300 màquines: 180.000 €.
- e) Fins a 1000 màquines: 600.000 €.
- f) Més de 1000 màquines: 60.000 € addicionals per cada 100 màquines o fracció.

2. Els casinos de joc no estaran obligats a constituir la garantia indicada en els punts anteriors sempre que l'import resultant fos igual o inferior al que s'estableix en l'article 14.1 del Decret 41/2017, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de casinos de la comunitat autònoma de les Illes Balears. En cas contrari, l'import de la fiança a constituir serà la diferència entre ambdues quantitats.

TÍTOL III DE LES MÀQUINES DE JOC

Capítol I Definicions i règim de les màquines

Article 10 Classificació de les màquines de joc

1. Les màquines de joc es classifiquen en:

- a) Màquines recreatives amb premi o de tipus B.
- b) Màquines d'atzar o de tipus C.
- c) Màquines de premi en espècie o de tipus D.

2. Les màquines de joc podran ser d'un sol jugador o multilloc. Són màquines multilloc quan, reunint les característiques tècniques de cada tipus de màquina, disposen de diversos llocs de jugador, oferint la possibilitat de participació simultània o independent en el joc. Aquestes màquines estan emparades per una única autorització d'explotació.

Les màquines multilloc podran adoptar diferents configuracions d'instal·lació, que hauran de constar a l'expedient d'homologació del model i que en qualsevol cas hauran de contenir un joc principal que sigui comú a tots els jugadors, o un premi o borsa de premis en comú.

Les màquines multilloc de tipus B no podran incorporar més de 14 llocs de joc.

3. Les màquines de joc podran ser objecte d'interconnexió en els termes i condicions establerts en aquest Reglament.

4. Als efectes d'aquest Reglament, tindran la consideració de màquines multijoc aquelles que, reunint les característiques tècniques de cada tipus de màquina, i conformant una sola màquina, possibilitin la instal·lació de diversos jocs diferents. Cada un d'aquests jocs haurà d'haver estat homologat prèviament dins de l'expedient d'homologació del model.

Article 11 Prohibicions generals

No es podran homologar i explotar les màquines de joc:

a) La utilització de les quals impliqui l'ús d'imatges, missatges o objectes que puguin perjudicar la formació de la infantesa i la joventut, o la realització o exhibició d'activitats que de qualsevol manera puguin ferir la seva sensibilitat.

b) Que incitin o facin apologia de la violència o activitats delictives, de qualsevol forma de discriminació i, en especial, les que continguin elements racistes, sexistes o pornogràfics.

c) I que, en general, transmetin missatges contraris als drets reconeguts a la Constitució Espanyola i a la resta de l'ordenació jurídica.

Article 12

Definició de màquines de joc de tipus B o recreatives amb premi

1. Són màquines de joc de tipus B, o recreatives amb premi programat –d'ara endavant tipus B– són aquelles que, a canvi del preu de la partida o jugada ofereixen a la persona usuària un temps d'ús o de joc i, eventualment, un premi en metàl·lic, d'acord amb el programa de joc.

2. Les màquines de joc de tipus B o recreatives es classifiquen en els subtipus següents:

a) Màquines de joc de tipus B1 o recreatives amb premi: aquelles que, a canvi del preu de la partida, concedeixen a l'usuari un temps de joc i, eventualment, un premi en metàl·lic, limitat conforme a un pla de premis i un percentatge de devolució mínima autoritzats.

b) Màquines de joc de tipus B2 o especials de salons, bingos i casinos: aquelles que concedeixen eventualment premis en metàl·lic superiors als de les màquines B1.

c) Màquines de joc de tipus B3 o exclusives de salons de joc: les que, d'acord amb els requisits i condicions que estableix aquest Reglament, concedeixen un temps de joc i, eventualment, d'acord amb el programa de premis prèviament establert, un premi en metàl·lic superior al de les màquines B1 i de tipus B2.

d) Màquines de joc de tipus B4, exclusives de bingos: les que, d'acord amb els requisits i condicions tècniques que s'estableixen en aquest Reglament, concedeixen eventualment premis en metàl·lic segons la proporció de l'aposta del conjunt de persones que juguin, o de conformitat amb el programa de premis que s'estableixi prèviament.

3. Els requisits i condicions tècniques i els premis d'aquestes màquines de joc són les contingudes en els articles següents d'aquest Reglament.

4. La realització de partides, així com el cobrament dels premis obtinguts pels jugadors, es podrà efectuar mitjançant qualsevol medi de cobrament o de pagament legalment admès en la legislació vigent, prèvia autorització per part de la Direcció General de Comerç i Empresa. Les màquines podran estar dotades de moneders aptes per admetre monedes o bitllets de curs legal, així com altres suports o dispositius d'admissió i pagament per mitjans electrònics o telemàtics degudament autoritzats.

Article 13

Jocs oferts per les màquines de joc de tipus B

Es podran homologar màquines de joc tipus B que, complint amb els requisits establerts en els articles 14 i següents d'aquest Reglament, ofereixin jocs integrats a la seva pròpia memòria i programació interna. Les màquines esmentades podran tenir com a màxim cinquanta jocs homologats.

Article 14

Requisits tècnics de les màquines de joc de tipus B

Per ser homologades i inscrites en el registre corresponent, les màquines de joc de tipus B hauran de complir, a més dels requisits específics de cada subtipus, tots i cada un dels requisits següents:

1. El jugador iniciarà la partida accionant el botó o palanca de posada en marxa. Transcorreguts cinc segons sense fer-ho, la màquina podrà iniciar el joc automàticament.

2. La màquina haurà de disposar d'un mecanisme de bloqueig que impedeixi la introducció del preu de la partida, si el dipòsit de reserva de pagaments no disposa de prou diners per efectuar el pagament de qualsevol dels premis programats. En aquest cas, la màquina tornarà automàticament els diners introduïts.

3. Han d'incorporar de manera clarament visible les llegendes següents:

- a) La prohibició d'utilització a menors de 18 anys.
- b) El joc abusiu perjudica la salut i pot produir ludopatia.
- c) Les regles del joc, la descripció de les combinacions guanyadores, l'import del premi corresponent a cada una d'elles, el percentatge mínim de devolució en premis, i la categoria de la màquina.

4. La impossibilitat d'alterar o manipular la memòria electrònica de la màquina que determina el joc.

5. Han de disposar d'una font d'alimentació d'energia autònoma que preservi la memòria en cas de desconnexió o interrupció del fluid elèctric i que permeti, en el seu cas, el reinici del programa en el mateix estat anterior de la desconnexió.

6. En els casos que el joc es desenvolupi mitjançant la utilització d'una pantalla o suport físic anàleg, controlat per senyal de vídeo o similar, la informació relativa a la descripció de les combinacions guanyadores i plans de guanys es podrà presentar en el seu suport físic.

Article 15

Requisits específics de les màquines de joc de tipus B1

Cada model de màquina de joc de tipus B1 haurà de complir, a més, els requisits següents:

- a) El preu màxim de la partida serà de 0,20 euros, sense perjudici que es pugui realitzar simultàniament un número acumulat de partides que en conjunt no superin el valor d'un euro.
- b) El premi màxim que aquestes màquines podran concedir serà de 500 euros.
- c) El programa de joc no podrà provocar cap tipus d'encadenament o seqüència de premis el resultat de la qual sigui l'obtenció d'una quantitat de diners superiors al premi màxim establert.
- d) Cada màquina tipus B1 estarà programada i explotada de manera que torni en tot cycle màxim de 40.000 partides consecutives un percentatge de premis no inferior al 70 % del preu de les partides efectuades. S'entén per cycle el conjunt de partides consecutives que el programa de joc ha d'establir per pagar el percentatge de devolució en premis.
- e) La durada mitjana de la partida no serà inferior a tres segons, sense que es puguin realitzar més de 600 partides en 30 minuts. A efecte de durada, la realització de partides simultànies es comptabilitzarà com si es tractàs d'una sola partida.
- f) Les màquines no podran tenir instal·lat cap tipus de dispositiu sonor quan no es trobin en funcionament l'objectiu del qual sigui actuar de reclam o d'atreure l'atenció de les persones.
- g) Les màquines hauran d'incorporar els comptadors i dispositius de seguretat regulats en els articles 31 i 32 d'aquest Reglament.

Article 16

Requisits específics de les màquines de joc de tipus B2 o especials per a salons de joc, bingos i casinos

Cada model de màquina de joc de tipus B2 haurà de complir, a més dels requisits generals establerts en l'article 14, els següents:

- a) El preu màxim de la partida serà de 0,20 euros, sense perjudici que es pugui realitzar simultàniament un número acumulat de partides que en conjunt no superin el valor d'un euro.
- b) El premi màxim que aquestes màquines podran concedir serà de 1000 euros.
- c) El programa de joc no podrà provocar cap tipus d'encadenament o seqüència de premis el resultat de la qual sigui l'obtenció d'una quantitat de diners superiors al premi màxim establert.
- d) Estarà programada i explotada de manera que torni en tot cicle màxim de 40.000 partides consecutives un percentatge de premis no inferior al 70 % del preu de les partides efectuades.
- e) S'entén per cicle el conjunt de partides consecutives que el programa de joc ha d'establir per pagar el percentatge de devolució en premis.
- f) La durada mitjana de la partida no serà inferior a tres segons, sense que es puguin realitzar més de 600 partides en 30 minuts.
- g) A efecte de durada, la realització de partides simultànies es comptabilitzarà com si es tractàs d'una sola partida.
- h) Les màquines podran tenir instal·lats dispositius sonors.
- i) Les màquines hauran d'incorporar els comptadors i dispositius de seguretat regulats en els articles 31 i 32 d'aquest Reglament.

Article 17

Requisits específics de les màquines de joc de tipus B3 o exclusives de salons de joc

Cada model de màquina de joc de tipus B3 haurà de complir, a més dels requisits generals que s'estableixen en l'article 14, els següents:

- a) El preu màxim de la partida serà de 0,20 euros, sense perjudici que es pugui realitzar simultàniament un número acumulat de partides que en conjunt no superin el valor de tres euros.
- b) El premi màxim que aquestes màquines podran concedir serà de 3000 euros.
- c) El programa de joc no podrà provocar cap tipus d'encadenament o seqüència de premis el resultat de la qual sigui l'obtenció d'una quantitat de diners superiors al premi màxim establert.
- d) Cada màquina tipus B3 estarà programada i explotada de manera que torni en tot cicle màxim de 120.000 partides consecutives un percentatge de premis no inferior al 80 % del preu de les partides efectuades.
- e) La durada mitjana de la partida no serà inferior a tres segons, sense que es puguin realitzar més de 600 partides en 30 minuts.
- f) Les màquines podran tenir instal·lats dispositius sonors.
- g) Les màquines hauran d'incorporar els comptadors i dispositius de seguretat regulats en els articles 31 i 32 d'aquest Reglament.
- h) Les màquines tipus B3 exclusives de salons de joc no podran incorporar el joc del bingo en les seves diverses modalitats.

Article 18

Requisits específics de les màquines de joc de tipus B4 o exclusives de sales de bingo

1. Cada model de màquina de joc de tipus B4 haurà de complir, a més dels requisits generals que s'estableixen en l'article 14, els següents:

- a) El preu màxim de la partida serà de 0,20 euros, sense perjudici que es pugui realitzar simultàniament un número acumulat de partides que en conjunt no superin el valor de sis euros.
- b) El premi màxim que aquestes màquines podran concedir serà de 6000 euros.
- c) La realització d'apostes, així com el cobrament dels premis obtinguts per les persones usuàries, es podrà realitzar mitjançant targetes electròniques prepagament degudament autoritzades per l'òrgan competent.
- d) La durada mitjana de cada partida no serà inferior a tres segons, sense que es puguin realitzar més de 600 partides en 30 minuts. A efecte de durada, la realització de partides simultànies es comptabilitzarà com si es tractàs d'una partida.
- e) Cada màquina tornarà un percentatge superior al 80 % del total de les quantitats jugades, d'acord amb l'estadística de partides que resulti de totes les combinacions possibles.

- f) El joc de la màquina consistirà en el joc del bingo desenvolupat de forma informàtica i sense intervenció en l'execució del personal de la sala de bingo.
- g) En cap cas, la màquina de joc no podrà expedir cartrons o suports físics del joc desenvolupat a la màquina per al seu ús extern per part del jugador.
- h) El joc es desenvoluparà necessàriament mitjançant la utilització de pantalles controlades per senyal de vídeo o sistema similar.
- i) Les màquines que desenvolupin el joc del bingo podran comptar amb un dispositiu que permeti l'opció bolla extra; així, el jugador pot arriscar a voluntat la quantitat de crèdits existents a la màquina o introduir diners addicionals per a la seva compra. L'opció de la bolla extra estarà permesa sempre que no s'alteri el percentatge de premis de la màquina, ni se superi el premi màxim, i que el jugador estigui degudament informat del cost de cada bolla extra. A cada partida no es podran comprar més de 15 bolles extres.
- j) Aquestes màquines podran disposar d'un sol marcador de premis i crèdits, de manera que el jugador pugui recuperar en qualsevol moment la quantia que s'acumuli.

2. El sistema informàtic haurà de comptar amb els elements i funcionalitats següents:

- a) Un servidor de grup, encarregat d'establir la comunicació contínua amb les pantalles terminals ocupades, respecte de les apostes realitzades i els premis obtinguts.
 - b) Un servidor de comunicacions, encarregat de canalitzar i garantir l'intercanvi d'informació entre el servidor de grup i el servidor central.
 - c) Un servidor central, que arxivarà totes les dades relatives a les apostes realitzades i els premis obtinguts, i que elaborarà i produirà les estadístiques i els informes del nombre de partides realitzades, les quanties jugades i les combinacions guanyadores atorgades amb indicació del dia i l'hora.
 - d) Un sistema informàtic de caixa, que comptarà amb un terminal de caixa que carregarà en els suports aptes per a la realització de cobraments i pagaments, o en qualsevol altre suport degudament autoritzat per l'òrgan competent, les quanties que sol·licitin els jugadors, i indicarà el saldo o crèdit final per al seu abonament. Amb aquesta finalitat, inclourà un programa informàtic de control i gestió de totes les transaccions econòmiques realitzades.
 - e) Un sistema de verificació, que, abans de l'inici de cada sessió de la sala, comprovarà diàriament el funcionament correcte de tot el sistema. Si durant la jornada de joc es detectassin avaries o fallades en el servidor s'interromprà el joc i es retornaran les quanties apostades als jugadors. Abans de reiniciar el sistema es comprovarà una altra vegada el seu correcte funcionament, així com el de totes les màquines.
- Si l'avaria es produís en una màquina que impedeixi el seu correcte funcionament i no es pogués reparar en l'acte es desconnectarà immediatament i es col·locarà un cartell en el qual s'indiqui aquesta circumstància.
- f) Hauran d'incorporar comptadors que compleixin les mateixes funcionalitats previstes en aquest Reglament. No obstant això, l'empresa titular o de serveis de la sala de bingo podrà implementar en el servidor de l'establiment un sistema d'informació, homologat pel laboratori d'assaig autoritzat, que connectat a les màquines o terminals de la sala, registri totes les funcionalitats exigides amb caràcter general.

Article 19

Dispositius opcionals de les màquines de joc de tipus B

1. Les màquines de joc de tipus B que compleixin els requisits enumerats en els articles anteriors podran disposar, sempre que es faci constar en la seva homologació, de qualsevol dels dispositius següents:

- a) Els que permetin a voluntat del jugador arriscar els premis, sempre que el programa de joc garanteixi els premis i percentatges de devolució establerts i que no superin els premis màxims previstos.

b) Els que permetin la retenció total o parcial de la combinació d'una partida no guanyadora per a una altra de posterior.

c) Els que permetin la realització simultània de partides, sempre que no superin el que per a cada categoria s'estableix en aquest Reglament.

d) Els que permetin la interconnexió de màquines tipus B.

e) Els que permetin apostar «a crèdit o res» les quantitats sobrants de partides anteriors l'import de les quals sigui inferior al preu de la partida. En aquest cas la màquina atorgarà un crèdit de valor doble a la quantitat sobrant apostada pel jugador en, almenys, el cinquanta per cent de les ocasions en què es produeixi l'aposta.

f) Marcador de crèdits i marcador de monedes no destinades a joc.

L'import acumulat haurà de ser lliurat automàticament al jugador si transcorren deu segons des que el comptador de crèdits hagi arribat a zero.

h) Un marcador de premis que permeti acumular els premis obtinguts, sense superar el premi màxim autoritzat. En assolir-se aquest màxim, la màquina haurà de pagar automàticament i sense intervenció del jugador l'import acumulat.

i) Els que permetin incrementar els percentatges de devolució de premis d'acord amb aquest Reglament.

Article 20

Requisits generals per a la interconnexió de màquines de joc de tipus B i tipus d'interconnexió

1. Les màquines de joc de tipus B a què es refereix aquest Reglament es podran interconnectar en salons de joc o bingos de la comunitat autònoma de les Illes Balears per oferir premis acumulats.

2. La interconnexió de màquines de joc de tipus B requerirà l'homologació prèvia del sistema i l'autorització prèvia de la interconnexió de les màquines de tipus B. Prèviament a l'homologació la Direcció General de Comerç i Empresa inscriurà el sistema d'interconnexió.

3. La quantia del premi que es podrà obtenir no suposarà una disminució del percentatge de premis de cada una de les màquines interconnectades.

4. A cada màquina interconnectada es farà constar aquesta circumstància i el premi màxim que es podrà obtenir.

5. El nombre mínim de màquines interconnectades serà de tres.

6. Una mateixa màquina només podrà formar part d'un sistema d'interconnexió en els locals de joc i d'un sistema d'interconnexió entre locals de joc.

7. Es podran autoritzar, sempre que es compleixin els requisits exigits en els articles posteriors per a cada un dels tipus de màquines, els tipus d'interconnexió de màquines següents:

a) La que interconnexioni únicament màquines de tipus B1.

b) La que interconnexioni únicament màquines de tipus B2.

c) La que interconnexioni màquines de tipus B1 i de tipus B2. En aquest cas la interconnexió haurà de comptar a tota hora amb màquines d'ambdós tipus.

d) La que interconnexioni únicament màquines de tipus B3.

- e) La que interconnexioni únicament màquines de tipus B4.
- f) La que interconnecti màquines de tipus B1, B2 i B3; en aquest cas el premi d'interconnexió estarà limitat al premi acumulat entre màquines del tipus B1 i/o B2 de l'article 25.

Article 21

Requisits específics per a la interconnexió de màquines de joc de tipus B1 i de tipus B2

Es podrà autoritzar la interconnexió de les màquines de joc de tipus B1 i de tipus B2 especial entre diferents salons de joc, mitjançant un sistema d'interconnexió degudament homologat, d'acord amb els requisits següents:

- a) El servidor estarà en un dels salons de joc o en un local, la ubicació del qual es comunicarà a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria.
- b) El servidor controlarà el sistema d'interconnexió en el seu conjunt. Aquest sistema estarà dotat dels controls de seguretat necessaris i assegurarà la inviolabilitat d'accés.
- c) El sistema d'interconnexió garantirà la seva comunicació constant i en temps real.
- d) El sistema disposarà d'adaptadors a què es connectaran les màquines que formin el sistema d'interconnexió.
- e) El sistema comptarà amb una xarxa interna a cada saló de joc que connecti els adaptadors de les màquines a un servidor local o concentrador de local de joc.
- f) El sistema comptarà amb una xarxa externa que connecti el saló de joc amb el sistema central d'interconnexió.
- g) El sistema comptarà amb visualitzadors connectats a la xarxa de cada saló de joc, destinats a informar a tota hora dels premis de l'estat del joc interconnectat.

Article 22

Requisits per a la interconnexió de màquines de joc de tipus B3 exclusives per a salons

1. Sempre que es compleixin els requisits generals previstos per a les màquines de joc de tipus B continguts en l'article 20 es podran interconnectar entre si en un mateix saló de joc les màquines de tipus B3 exclusives per a salons de joc.
2. Així mateix, les màquines a què es refereix l'apartat anterior es podran interconnectar entre si entre diferents salons de joc, d'acord amb els requisits tècnics establerts a l'article 21.

Article 23

Requisits per a la interconnexió de màquines de joc de tipus B4 exclusives de bingo

1. Es podrà autoritzar la interconnexió de màquines de joc de tipus B exclusives de bingos mitjançant sistemes d'interconnexió homologats, a fi de crear borses de premis per l'acumulació successiva d'una part de l'import de les apostes.

2. El premi acumulat, que no podrà comportar una disminució del percentatge de devolució de cada màquina interconnectada, es determinarà per la suma de premis màxims que es puguin atorgar en el total de les màquines interconnectades, que no podrà superar en cap cas la quantia de 40.000 euros.

Si la interconnexió de màquines de tipus B exclusives de bingo es realitza entre diferents sales de bingo, la quantia màxima de la borsa de cada sistema d'interconnexió de màquines de tipus B exclusives de bingos no podrà ser superior al doble dels límits establerts en el paràgraf anterior (80.000 euros). El premi acumulat es determinarà per la suma de premis màxims que es puguin

atorgar en el total de les màquines interconnectades, i no podrà comportar una disminució del percentatge de devolució de cada màquina interconnectada.

3. Per homologar el sistema i interconnexió de màquines de joc de tipus B exclusives de bingo entre diferents sales de bingo, la persona o entitat titular de l'establiment del bingo acreditarà mitjançant un certificat tècnic de l'empresa encarregada dels serveis d'interconnexió que es compleixen els requisits següents:

- a) El servidor central estarà instal·lat en l'àmbit territorial de les Illes Balears.
- b) El servidor està en una de les sales de bingo o en un local, la ubicació del qual es comunicarà a l'òrgan competent en matèria de joc.
- c) El servidor controla el sistema d'interconnexió en el seu conjunt. El sistema estarà dotat dels controls de seguretat necessaris i assegurarà la inviolabilitat d'accés.
- d) El sistema d'interconnexió garanteix la seva comunicació constant i en temps real.
- e) El sistema disposa d'adaptadors a què es connecten les màquines que formen el sistema d'interconnexió.
- f) L'establiment disposa d'una xarxa interna a cada sala de bingo que connecta els adaptadors de les màquines a un servidor local o concentrador de local de joc.
- g) L'establiment disposa d'una xarxa externa que connecta la sala de bingo amb el sistema central d'interconnexió.
- h) L'establiment compta amb visualitzadors connectats a la xarxa de cada sala de bingo, destinats a informar a tota hora dels premis i de l'estat del joc interconnectat.
- i) Les màquines interconnectades al sistema interactuen directament amb el jugador en el desenvolupament del joc.

Article 24

Sol·licitud d'interconnexió

1. La sol·licitud d'interconnexió s'ha de presentar per l'empresa operadora, amb la conformitat de la persona o entitat titular de l'establiment.

2. La sol·licitud d'interconnexió es formalitzarà d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex III d'aquest Reglament, acompanyat del justificant d'ingressos de la taxa administrativa corresponent.

3. Requerirà autorització administrativa prèvia qualsevol modificació de la relació de màquines interconnectades, prèvia sol·licitud de l'empresa operadora, amb la conformitat de la persona o entitat titular de l'establiment, que es formalitzarà d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria (Direcció General de Comerç i Empresa), que figura com a annex IV d'aquest Reglament.

4. El termini màxim per dictar resolució d'autorització d'interconnexió serà de tres mesos a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre de la conselleria competent en matèria de joc. Transcorregut el termini màxim esmentat sense que s'hagi dictat i notificat la resolució s'entendrà desestimada.

Una vegada atorgada l'autorització d'interconnexió d'ofici s'inscriurà en la secció corresponent del Registre General de Joc de les Illes Balears.

5. Les persones o entitats titulars de les sales de joc i bingo interconnectats i l'empresa que presti els serveis d'interconnexió, que haurà d'estar inscrita en el Registre d'Empreses de Joc, respondran solidàriament de totes les responsabilitats que es derivin de l'organització, explotació i funcionament del sistema d'interconnexió.

Article 25

Premis en la interconnexió entre màquines de joc de tipus B

1. Els premis acumulats que es podran oferir quan la interconnexió es realitzi entre màquines ubicades en un mateix saló de joc o d'un mateix bingo seran:

- a) Quan es tracti de màquines B1 i/o B2, 2000 euros.
- b) Quan es tracti de màquines B3, 9000 euros.
- c) Quan es tracti de màquines B4, 40000 euros.

2. Els premis acumulats que es podran oferir quan la interconnexió de màquines es realitzi entre establiments del mateix tipus seran:

- a) Quan es tracti de màquines B1 i/o B2, 6000 euros.
- b) Quan es tracti de màquines B3, 9000 euros.
- c) Quan es tracti de màquines B4, 80000 euros.

Article 26

Definició de les màquines de joc de tipus C o d'atzar

1. Són màquines de joc de tipus C o d'atzar, les màquines exclusives de casinos que, a canvi del preu de la partida concedeixen a l'usuari un temps de joc i, eventualment, un premi que dependrà sempre de l'atzar. S'entén per atzar quan el resultat de cada jugada no depèn de combinacions o resultats anteriors o posteriors.

2. També seran màquines de joc de tipus C les que permetin jugar a qualsevol dels jocs que són exclusius dels casinos de joc en format electrònic, depenent exclusivament de l'atzar. Aquestes màquines hauran de comptar, com a mínim, amb les mateixes regles del joc i amb els mateixos premis en metàl·lic i apostes que per als diferents jocs exclusius de casino que estableix el Catàleg de Jocs i Apostes, si bé els elements materials i personals als quals es refereix el Catàleg esmentat no seran d'aplicació.

Article 27

Requisits específics per a l'homologació de les màquines de joc de tipus C

Per a la seva homologació, les màquines de joc de tipus C hauran de complir els requisits següents:

1. El preu de la partida serà el fixat en la resolució d'homologació del model.

Es podran homologar màquines multidenominació, que són aquelles en les quals el client pot triar a la seva conveniència el preu de la partida.

Així mateix, la Direcció General de Comerç i Empresa podrà autoritzar la utilització de suports o targetes, magnètiques o electròniques, o qualsevol altre medi homologat de pagament i reintegrament exclusives per a cada establiment, en substitució dels diners de curs legal o de les fitxes a bescanviar per l'usuari a la caixa d'aquest.

2. El preu màxim o guany de més valor que les màquines de tipus C poden atorgar en una partida serà el que es fixi per a cada model en la resolució d'homologació corresponent, i s'expressarà en el pla de guanys de cada màquina, depenent de la combinació guanyadora. Així mateix, es podran homologar màquines de tipus C que disposin, com a dispositiu addicional, d'un mecanisme que permeti l'acumulació d'un percentatge de l'apostat per constituir borses o premis especials.
3. La durada mínima de la partida serà la fixada en l'homologació de la màquina.
4. La màquina haurà d'estar dissenyada i explotada de manera que retorni als jugadors en forma de premis, d'acord amb la sèrie estadística de partides que resulti de la totalitat de combinacions possibles, un percentatge no inferior al 80 % de les quantitats jugades.

En el cas que estigui projectada per acumular un percentatge de les quantitats jugades per constituir borses o premis especials, aquesta acumulació serà addicional al percentatge previst en el paràgraf anterior.

Es podran homologar màquines que disposin de mecanismes que permetin augmentar el percentatge de devolució.

5. Podran disposar d'un mecanisme d'abonament automàtic dels premis obtinguts, sense necessitat de cap acció per part del jugador.
6. Els premis hauran de consistir en moneda de curs legal, tret que existeixi autorització expressa per a la utilització de fitxes o targetes, d'acord amb el previst en l'apartat 1 d'aquest article.
7. En el frontal, o en el seu cas, en la pantalla de vídeo de les màquines, constaran de forma gràfica, visible i per escrit:
 - a) Les regles del joc.
 - b) La descripció de les combinacions guanyadores.
 - c) La indicació dels tipus de valors de monedes, fitxes o targetes que accepta.
 - d) L'import del premi corresponent a cada una de les partides.
 - e) La indicació que la màquina no torna ni canvia moneda i si les acumula per a successives partides, de manera que els diners que s'introdueixin seran per jugar-lo.
 - f) L'avertència que la pràctica del joc pot produir ludopatia.
8. Hauran de posseir els comptadors previstos en l'article 31 d'aquest Reglament.

La instal·lació d'aquests comptadors no serà preceptiva si l'establiment en el qual estan instal·lades disposa d'un sistema informàtic central autoritzat prèviament i connectat a les màquines.

Article 28

Requisits generals per a la interconnexió de màquines de joc de tipus C

Les màquines de joc de tipus C podran interconnexionar-se a fi de poder atorgar un premi especial, «superborsa» o «*superjackpot*», format per la suma dels premis de borsa o especials de les màquines de tipus C interconnectades. Així mateix, les màquines de tipus C es podran interconnectar amb la finalitat d'atorgar premis especials que el jugador podrà rebre pel simple fet d'estar jugant en una de les màquines interconnectades, independentment de si obté alguna combinació guanyadora i de l'aposta realitzada.

La interconnexió de màquines de tipus C requerirà d'homologació prèvia del sistema i d'autorització administrativa prèvia d'interconnexió.

El nombre mínim de màquines interconnectades serà de tres.

Es podran interconnectar màquines que es trobin instal·lades en diferents àmbits o sales del mateix casino, i s'inclourà la seva sala accessòria si la tingués.

El sistema d'interconnexió haurà de complir els requisits següents:

- a) El servidor central estarà instal·lat en l'àmbit territorial de les Illes Balears.
- b) El servidor estarà en una de les sales o en un local, la ubicació del qual es comunicarà a l'òrgan competent.
- c) El servidor controlarà el sistema d'interconnexió en el seu conjunt. El sistema estarà dotat dels controls de seguretat necessaris i assegurarà la inviolabilitat d'accés.
- d) El sistema d'interconnexió garantirà la seva comunicació constant i en temps real.
- e) El sistema disposarà d'adaptadors a què es connectaran les màquines que formen el sistema d'interconnexió.
- f) El sistema comptarà amb una xarxa interna a cada sala que connecti els adaptadors de les màquines a un servidor local o concentrador de local de joc.
- g) El sistema comptarà amb una xarxa externa que connecti la sala amb el sistema central d'interconnexió.
- h) El sistema comptarà amb visualitzadors connectats a la xarxa de cada sala, destinats a informar a tota hora dels premis i de l'estat del joc interconnectat.
- i) L'import del premi s'assenyalarà clarament sense que es pugui realitzar qualsevol tipus de publicitat a l'exterior de l'establiment. Així mateix, en cada màquina interconnectada es farà constar de forma visible aquesta circumstància.

Article 29

Sol·licitud d'interconnexió de màquines de joc de tipus C

1. La sol·licitud d'interconnexió s'ha de presentar pel la persona o entitat titular de l'establiment. Es formalitzarà d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex V d'aquest Reglament, acompanyat del justificant d'ingressos de la taxa administrativa corresponent.

2. Requerirà autorització administrativa prèvia qualsevol modificació de la relació de màquines interconnectades, prèvia sol·licitud del la persona o entitat titular de l'establiment, que es formalitzarà d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex VI d'aquest Reglament.

3. El termini màxim per dictar resolució d'autorització d'interconnexió serà de tres mesos a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre de la conselleria competent en matèria de joc. Transcorregut el termini màxim esmentat sense que s'hagi dictat i notificat la resolució s'entendrà desestimada.

Una vegada atorgada l'autorització d'interconnexió d'ofici s'inscriurà en la secció corresponent del Registre General de Joc de les Illes Balears.

Article 30

Dipòsits de monedes

1. Les màquines de joc de tipus C estaran dotades de dos contenidors interns de monedes:

- a) El dipòsit de reserva de pagaments, la destinació del qual és retenir els diners o fitxes destinats al pagament automàtic dels premis.

b) El dipòsit de guany, la destinació del qual serà retenir els diners o fitxes que no es facin servir per la màquina per al pagament automàtic de premis, i que s'haurà de situar en un compartiment separat de qualsevol altre de la màquina, tret de del canal d'alimentació.

Les màquines que utilitzin com a exclusiu mitjà de pagament de premis les targetes electròniques o magnètiques canviabls posteriorment a l'establiment per diners de curs legal estaran exemptes de la instal·lació dels dipòsits esmentats.

2. Quan el premi superi la capacitat del dipòsit de reserva de pagaments els premis es podran pagar manualment a l'usuari per un empleat de la sala, en el cas del qual hauran de disposar d'un avisador lluminós i/o acústic que s'activi de manera automàtica quan l'usuari obtingui el premi esmentat. Disposaran, a més, d'un mecanisme de bloqueig que, en el cas previst anteriorment, impedeixi a qualsevol usuari de continuar utilitzant la màquina fins que el premi hagi estat pagat i la màquina desbloquejada pel personal al servei de la sala.

3. Es podran homologar i inscriure aquelles que disposin de mecanismes que permetin l'acumulació de premis obtinguts com crèdits a favor del jugador, si bé en aquest cas la persona jugadora ha de poder optar en qualsevol moment per la devolució dels crèdits acumulats.

Capítol II

Disposicions comunes per a les màquines de joc de tipus B i C

Article 31

Comptadors i avisadors

1. Les màquines de joc de tipus B i C hauran de disposar de comptadors que compleixin els requisits següents:

- a) Possibilitaran la seva lectura independent per l'Administració.
- b) Identificaran la màquina en què es trobin instal·lats.
- c) Estaran tancats i protegits contra tota manipulació.
- d) Hauran d'explicar i acumular les dades referents al nombre de partides realitzades i premis obtinguts.
- e) Mantindran les dades emmagatzemades en la memòria encara amb la màquina desconnectada, i impediran l'ús de la màquina en cas d'avaría o desconnexió del comptador.

2. El compliment d'aquests requisits s'haurà d'acreditar mitjançant certificació de les entitats i laboratoris autoritzats per l'òrgan competent per a la realització d'inspeccions tècniques.

3. La instal·lació dels comptadors a què fa referència l'apartat 1 d'aquest article no serà preceptiva per a les màquines de tipus B2, B3, B4 i C si l'establiment on es troben instal·lades disposa d'un sistema informàtic connectat a les màquines que compleixi els mateixos requisits que els comptadors i autoritzat per la Direcció General de Comerç i Empresa.

4. Les màquines de joc tipus B2, B3, B4 i C podran incorporar un mecanisme avisador lluminós, que entrarà en funcionament automàticament quan siguin obertes per efectuar reparacions momentànies, per omplir els dipòsits o per qualsevol altra circumstància.

A més, podran disposar d'un mecanisme avisador lluminós que permeti a la persona jugadora cridar l'atenció del personal al servei de la sala i d'un indicador lluminós així que el pagament hagi estat acceptat per la màquina.

5. Els comptadors incorporats a les màquines dels tipus B i C queden subjectes al control metrològic previst en la normativa vigent en la matèria.

Article 32

Dispositius de seguretat

1. Les màquines de joc de tipus B i C incorporaran els dispositius de seguretat següents:

- a) Els que desconnectin la màquina automàticament si els comptadors deixen de registrar i acumular el pas de monedes o si deixen de funcionar correctament.
- b) Els que impedeixin la manipulació dels comptadors, preservin la memòria de les màquines malgrat interrupcions de corrent elèctric i els que permetin la represa de qualsevol partida en l'estat en què es trobava en el moment de la interrupció.
- c) Els que impedeixin a l'usuari d'introduir monedes o bitllets d'un valor superior al que s'estableix per a cada tipus de màquina o els que, en el seu cas, tornin automàticament els diners dipositats en excés.

2. A més, les màquines de rodets mecànics hauran d'incorporar:

- a) Un dispositiu que completi el gir total dels rodets i, en el seu cas, el cicle del pagament del premi obtingut quan retorni l'energia a la màquina.
- b) Un dispositiu que desconnecti automàticament la màquina si els rodets no giren lliurement.
- c) Un dispositiu que de manera aleatòria modifiqui les velocitats de gir d'almenys dos rodets o tambors i, de manera forçosa, del primer d'ells, a fi d'evitar repeticions estadístiques en les màquines de rodets mecànics.

TÍTOL IV

HOMOLOGACIÓ DE MODELS DE MÀQUINES DE JOC, JOCS I MATERIAL DE JOC

Capítol I

Procediment d'homologació i inscripció de models de màquines de joc, jocs i material de joc

Article 33

Homologació dels models de màquines de joc

1. La fabricació, importació, comercialització, i instal·lació i explotació, en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, de les màquines de joc de tipus B i C requeriran la homologació prèvia del model corresponent i la seva inscripció en el Registre General del Joc.

2. Aquesta homologació atorgarà als seus titulars el dret a importar, en les condicions establertes per la normativa estatal vigent, a fabricar i a vendre les màquines que s'ajustin a les homologacions esmentades i compleixin els altres requisits reglamentaris, sempre que els titulars mencionats estiguin inscrits en el Registre esmentat.

3. Les màquines de joc legalment comercialitzades en un estat membre de la Unió Europea i les originàries i legalment comercialitzades en els estats pertanyents a l'Espai Econòmic Europeu i Turquia, podran ser homologades sempre que s'hagin realitzat les proves i els assajos previs que determinin les característiques tècniques i de funcionament, amb nivells de precisió, seguretat, adequació i idoneïtat equivalents als requerits en aquest Reglament.

No obstant això, podran ser eficaços i inscriure's d'ofici els models homologats pels òrgans competents de l'Estat o d'altres comunitats autònomes sempre que es compleixin els requisits continguts en aquest Reglament.

4. Només es podrà cedir l'habilitació per a la fabricació d'un model inscrit si el cedent i el cessionari estiguessin inscrits en la secció corresponent del Registre General del Joc. La cessió

s'ha de comunicar, mitjançant la documentació que acrediti la seva existència, a l'òrgan competent en la gestió administrativa de joc. Aquest òrgan es relacionarà únicament, respecte al model concret, amb la persona o entitat titular de la inscripció.

5. No s'homologaran els models de màquines la denominació dels quals sigui idèntica a la d'altres models ja homologats, tret que la persona o entitat sol·licitant acrediti la inscripció al seu nom, en data anterior, a l'oficina de patents i marques, circumstància que, després de la incoació de l'oportú procediment administratiu, cancel·larà l'homologació i inscripció anterior. No obstant això, els noms de models antics es podran reutilitzar sempre que la seva homologació i inscripció estigui cancel·lada.

6. Tampoc no podran ser homologats els models de màquines la utilització dels quals impliqui l'ús d'imatges, missatges o objectes que puguin perjudicar la formació de la infantesa i de la joventut, que directament o indirectament siguin contraris a la vigent ordenació jurídica, i en especial aquells que incitin a la violència i a activitats delictives o qualsevol forma de discriminació i els que continguin elements racistes, sexistes o pornogràfics.

7. Les màquines de joc hauran de subministrar a l'usuari una informació veraç, eficaç i suficient sobre les seves característiques essencials i, en conseqüència, les instruccions per al seu ús correcte hauran d'estar en qualsevol idioma de la comunitat autònoma de les Illes Balears. La informació també pot figurar en qualsevol altre idioma.

8. Les màquines de joc hauran d'estar fabricades i instal·lades de manera que es garanteixi la integritat física de qualsevol usuari i hauran d'incorporar el marcatge CE, que declara la seva conformitat amb la normativa vigent.

Article 34

Sol·licitud d'homologació dels models de màquines de joc de tipus B i C

1. La sol·licitud d'homologació dels models de màquines de tipus B i C s'haurà de presentar pel fabricant i formular-se d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex VII d'aquest Reglament, acompanyada de la documentació següent:

a) Una fitxa, en la qual ha de figurar:

1r. Tantes fotografies com siguin necessàries, nítides i en color, de l'exterior de la màquina.

2n. Nom comercial del model.

3r. Nom del fabricant, número d'inscripció en el Registre del Joc, dades del fabricant estranger i número i data de la llicència d'importació, tret de per al supòsit de màquines procedents d'estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu, en el cas dels quals serà suficient especificar un responsable de la seva comercialització.

4t. Dimensions de la màquina.

b) Memòria descriptiva de la forma d'ús i joc que haurà de contenir: preu de la partida i apostes que es poden realitzar, pla de guanys, amb indicació dels diferents premis que pot atorgar la màquina i especificant el premi màxim per partida i els premis especials o «jackpots» que poden atorgar, percentatge de devolució en premis, especificant el cicle sobre el qual es calcula i qualssevol altres mecanismes o dispositius amb què compta la màquina; plans de la màquina i del sistema elèctric i certificat de compliment del reglament electrotècnic de baixa tensió, així com dels elements elèctrics o informàtics, en el seu cas, i declaració CE, de conformitat amb la normativa vigent en la matèria, que hauran d'estar subscrits per tècnic competent.

c) En el seu cas, exemplar on s'emmagatzemi el programa o programari de l'objecte de la sol·licitud.

d) Certificació acreditativa dels assajos previs de laboratori.

e) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

2. En l'homologació i inscripció s'especificarà la denominació del model, les seves característiques generals, dispositius especials o opcionals i les dades d'identificació del fabricant, i en el seu cas, de l'importador.

3. El termini màxim per dictar la resolució d'homologació serà de tres mesos a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'haurà d'entendre desestimada per silenci administratiu. D'ofici s'inscriurà en la secció corresponent del Registre General del Joc de les Illes Balears.

Article 35

Modificació de l'homologació dels models de les màquines de joc de tipus B i C

1. Els fabricants de màquines de joc podran sol·licitar la modificació de models prèviament homologats i inscrits en el Registre General del Joc.

2. Quan la modificació sol·licitada suposi una modificació substancial del model es requerirà la tramitació d'un nou procediment d'homologació.

S'entén per modificació substancial aquella que afecta de forma directa al preu de la partida, al percentatge de devolució, a la velocitat de la partida, o al pla de guany, i requerirà assaig de laboratori. També es considerarà modificació substancial l'addició de nous jocs al model homologat, o la modificació de jocs ja existents.

La modificació es considera no substancial quan la modificació del programa de joc es dugui a terme per a l'esmena d'errors en la programació o funcionament i altres millores d'índole menor, i per a elles serà necessari el certificat de laboratori que garanteixi la no substancialitat del canvi practicat.

Si la modificació fos necessària per resoldre un problema d'índole tècnic amb perjudici als usuaris o a les empreses, es podrà procedir a la correcció de la incidència de forma immediata, especialment a les màquines de joc en explotació, una vegada presentada en registre la comunicació oportuna. Una vegada reparat el problema, el fabricant presentarà la documentació justificativa de la correcció practicada i s'inclourà el certificat de laboratori.

3. La sol·licitud de modificació substancial d'homologació en el Registre General del Joc de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears dels models de màquines de tipus B i C s'haurà de formular d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex VIII d'aquest Reglament, acompanyada de la documentació següent a la qual es refereix l'article 34.

4. Les sol·licituds de modificació substancials de l'homologació han de ser resoltes en el termini màxim de tres mesos, a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'hauran d'entendre desestimades per silenci administratiu.

En el cas de resolució favorable de la sol·licitud de modificació substancial la inscripció mantindrà el mateix número de registre seguit d'una lletra addicional.

Article 36

Homologació i inscripció de material de joc

1. La sol·licitud d'homologació del material de joc de s'haurà de presentar pel fabricant i formular-se d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex IX d'aquest Reglament, acompanyada de la documentació següent:

a) Una fitxa que contingui:

1r. Una fotografia nítida i en color del material a homologar.

2n. Nom comercial del material

3r. Nom del fabricant, número d'inscripció en la secció d'empreses de fabricants del Registre General del Joc, dades del fabricant estranger i número i data de la llicència d'importació, tret de per al supòsit de màquines procedents d'estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i Turquia, en el qual serà suficient especificar un responsable de la seva comercialització.

4t. Dimensions del material objecte de la sol·licitud.

b) Memòria descriptiva de la forma d'ús, joc o del seu funcionament que inclogui, si fos procedent, plànols del sistema elèctric i certificat de compliment del reglament electrotècnic de baixa tensió, així com dels elements elèctrics o informàtics, en el seu cas i declaració CE, de conformitat amb la normativa vigent en la matèria, que hauran d'estar subscrits pel tècnic competent.

c) En el seu cas, exemplar on s'emmagatzemi el programa o programari de l'objecte de la sol·licitud.

d) Certificació acreditativa dels assajos previs de laboratori.

e) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

2. Igualment, es podran homologar els equips o plataformes que continguin a més del mateix moble tot el cablatge elèctric i la resta del maquinari de la màquina. Segons el tipus de màquina es podran incorporar diferents jocs.

Per a l'homologació dels elements esmentats s'haurà d'aportar fitxa explicativa, acompanyant fotos i dimensions del moble o plataforma, plànols del sistema elèctric i certificat de compliment del reglament electrotècnic de baixa tensió, així com dels elements elèctrics o informàtics, en el seu cas, i declaració CE de conformitat amb la normativa vigent en la matèria, que hauran d'estar subscrits pel tècnic competent.

3. El termini màxim per dictar la resolució d'homologació serà de tres mesos, a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'haurà d'entendre desestimada per silenci administratiu. D'ofici s'inscriurà a la secció corresponent del Registre General del Joc de les Illes Balears.

Article 37

Homologacions provisionals de models de màquines de joc i de jocs. Màquines en prova

1. A fi de comprovar la viabilitat comercial d'un determinat model de màquina o d'un determinat joc, els fabricants podran sol·licitar l'homologació provisional de models o de jocs de màquines de tipus B i C i de material de joc.

L'homologació provisional habilita els fabricants o importadors l'explotació de fins a deu màquines d'un mateix model per un període màxim de tres mesos.

2. El prototip del model o joc de màquina que es pretengui sotmetre a prova haurà de reunir els requisits i característiques tècniques aplicables al tipus de màquines o jocs que es tracti.

3. La sol·licitud d'autorització per a la prova de prototips de models s'haurà de formalitzar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex X d'aquest Reglament, acompanyada de la documentació següent:

- a) Memòria tècnica i de funcionament del prototip del model de màquina que es pretengui sotmetre a prova, incloent els plànols i fotografies de tots els seus paràmetres exteriors.
- b) Declaració responsable de l'empresa fabricant del prototip, subscripta pel seu representant legal, en la qual es faci constar l'assumpció per part de l'empresa esmentada de tota la responsabilitat que se'n pugués derivar durant la realització de la prova, així com del compliment de totes i cada una de les condicions que s'estableixen en aquest article.
- c) Nombre de màquines a instal·lar.
- d) Indicació de l'empresa operadora amb la qual es realitzarà l'assaig.
- e) Document de conformitat signat per l'empresa operadora i el la persona o entitat titular de l'establiment on vagi a realitzar-se la prova.
- f) Relació d'establiments on es durà a terme l'assaig.
- g) Data d'inici de l'assaig i la seva durada.
- h) Document que acrediti el pagament de la taxa administrativa corresponent.

4. Es podran autoritzar homologacions provisionals de jocs en màquines ja instal·lades, en les quals a més de la documentació indicada en l'apartat tercer, s'haurà d'acompanyar consentiment exprés de l'empresa operadora titular de la màquina en la qual s'incorporarà el joc, indicant el seu número d'autorització d'explotació.

5. Transcorregut el termini fixat per a l'homologació provisional s'haurà de retirar les màquines del model o realitzar la substitució del joc per l'existent, sense perjudici que pugui ser sol·licitada la seva homologació.

6. Les autoritzacions d'explotació provisional hauran de figurar de forma visible a la màquina.

7. Les autoritzacions d'explotació provisional no empararan l'explotació d'un nombre de màquines superior del previst per a cada tipus d'establiment que es tracti.

8. El termini màxim per dictar la resolució d'homologació serà de tres mesos, a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'haurà d'entendre desestimada per silenci administratiu. D'ofici s'inscriurà en la secció corresponent del Registre General del Joc de les Illes Balears.

Article 38

Revocació de l'homologació

1. L'homologació d'un model, joc o material de joc en el Registre General del Joc de les Illes Balears, es podrà revocar a petició del seu titular, sempre que acrediti fefaentment que no es troba en explotació cap màquina del model, ni exemplar del model o material de joc corresponent en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. La Conselleria de Treball, Comerç i Indústria revocarà d'ofici l'homologació, prèvia tramitació del procediment corresponent, en els supòsits següents:

- a) Quan es constati, posteriorment a l'homologació, que les característiques del model, del joc o del material de joc no s'ajusten fidelment a la documentació aportada per a la seva homologació o s'hagin efectuat modificacions en els elements tècnics que ocasionin l'alteració en el desenvolupament del joc, la quantia dels premis, els comptadors o els dispositius de seguretat del model sense la corresponent autorització, sent imputable al fabricant.
- b) Com a conseqüència d'una sanció ferma en la via administrativa en matèria de joc.
- c) Quan ho aconsellin raons greus d'interès públic, en defensa de la formació de la infantesa i la joventut, així com amb el que s'estableix en la legislació en matèria d'atenció i protecció d'al·lots i adolescents.

3. La revocació de l'homologació produïda d'ofici comportarà la inhabilitació per a la fabricació i comercialització de màquines del model, del joc o del material de joc que es tracti, i en els casos contemplats en l'apartat segon motivarà la revocació automàtica de les autoritzacions d'explotació de les màquines corresponents al model esmentat. El termini per a la retirada de les màquines del model revocat es fixarà en la resolució de revocació, i mai no podrà ser superior a tres mesos, sense perjudici de les responsabilitats que hi hagués lloc. Les màquines esmentades es podran bescanviar dins del termini de tres mesos assenyalat.

La revocació suposarà la cancel·lació d'ofici de la inscripció en la secció corresponent del Registre General del Joc de les Illes Balears.

Article 39. Assajos previs

1. Tots els models de màquines de joc dels tipus B i C, i en el seu cas els sistemes d'interconnexió fets servir, els jocs en les màquines de tipus B i C amb senyal de vídeo, així com un altre material de joc i els jocs hauran d'estar sotmesos, anteriorment a la seva homologació i inscripció, a l'assaig realitzat per entitat o laboratori autoritzat, sense perjudici del que s'estableix en l'apartat 3 d'aquest article.

2. L'entitat o laboratori autoritzat esmentat haurà d'informar sobre el funcionament del model, i en especial, sobre si el funcionament de la màquina, el programa de joc i la distribució de premis es corresponen amb les certificacions tècniques contingudes en la memòria de funcionament i plans de la màquina aportats pel fabricant al laboratori, així com en la normativa tècnica que en cada cas li sigui d'aplicació.

3. El Conseller de Treball, Comerç i Indústria reconeixerà els assajos previs realitzats per altres administracions públiques espanyoles i per altres estats membres de la Unió Europea, de l'Espai Econòmic Europeu i Turquia, en la mesura que els resultats hagin estat posats a la seva disposició i garanteixin un nivell de seguretat equivalent al previst en aquest Reglament.

Capítol II

Dels laboratoris d'assaig

Article 40

Laboratoris d'assaig de màquines de joc i de material de joc

1. A l'efecte d'aquest Reglament s'entén per laboratori d'assaig l'entitat pública o privada, amb personalitat jurídica pròpia, encarregada de la verificació de la conformitat de cada tipus de màquina recreativa amb premi programat i d'atzar i del material de joc i apostes amb les especificacions, característiques i requisits tècnics establerts per la normativa de joc. La verificació serà prèvia a l'homologació del material esmentat.

2. L'exercici de les seves funcions pels laboratoris d'assaig requerirà autorització administrativa prèvia en els termes recollits en aquest Reglament.

Article 41

Requisits per a l'autorització com a laboratori d'assaig

1. Els laboratoris d'assaig hauran de disposar dels mitjans materials i humans suficients i de la solvència tècnica i financera necessària per garantir l'exercici correcte de les seves funcions amb imparcialitat i independència.
2. El laboratori que sol·liciti la preceptiva autorització haurà de disposar de l'acreditació corresponent concedida per una entitat habilitada per expedir-la, de conformitat amb el disposat en la normativa aplicable en matèria de qualitat i seguretat industrial, que serà aportada juntament amb la sol·licitud.
3. Quan la titularitat del laboratori correspongui a una entitat privada s'haurà de contractar una assegurança de responsabilitat civil per un import mínim d'un milió d'euros que cobreixi els danys i perjudicis dels quals sigui civilment responsable.

Article 42

Procediment d'autorització dels laboratoris d'assaig

1. La sol·licitud d'autorització com a laboratori d'assaig es dirigirà a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex XI d'aquest Reglament, i la qual expressarà l'abast de l'autorització sol·licitada. S'ha d'acompanyar justificant del pagament de la taxa administrativa corresponent.
2. La sol·licitud es podrà presentar en qualsevol dels registres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de l'Administració General de l'Estat, o en qualsevol lloc previst en l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.
3. Als efectes de garantir la imparcialitat i independència dels laboratoris en l'exercici de les seves funcions de verificació, hauran d'aportar amb la sol·licitud la documentació següent:
 - a) Document que contingui la denominació de l'entitat, amb indicació de la seva naturalesa jurídica i domicili social.
 - b) En el cas de persones jurídiques, còpia compulsada de l'escriptura de constitució, disposició o acord de creació i, en el seu cas, estatuts socials. Si la persona o entitat sol·licitant és una societat mercantil, l'escriptura de constitució haurà d'estar degudament inscrita en el Registre Mercantil o organisme equivalent en el cas de societats estrangeres.
 - c) Relació nominal i dades personals que permetin la identificació del personal que presti serveis al laboratori.
 - d) Declaració responsable subscripta pel representant legal de l'entitat, acreditativa de no mantenir relació o cap dependència amb altres empreses, entitats privades o organismes interessats en els resultats dels assajos o verificacions, així com de la confidencialitat respecte dels resultats esmentats. Quan el laboratori depengui d'una entitat pública no s'exigirà tal declaració.
 - e) Quan l'entitat sol·licitadora sigui privada, còpia compulsada de la pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil.

4. Als efectes de garantir la capacitat i solvència tècnica dels laboratoris en el desenvolupament dels assajos, també s'haurà d'aportar la documentació acreditativa dels següents extrems quan no constin justificats amb motiu de l'obtenció de l'acreditació a què es refereix l'article 41.2 o quan aquesta no sigui exigible:

a) Disponibilitat de personal dotat de l'adequada qualificació i formació tècnica per a la realització dels assajos i verificacions requerits.

b) Capacitat del laboratori per realitzar les proves, assajos i altres actuacions de verificació de conformitat amb les especificacions, característiques i requisits tècnics establerts en la normativa en matèria de joc i apostes per a cada tipus de màquina, material de joc i apostes.

c) Capacitat del laboratori per realitzar comprovacions en activitats complementàries d'aquells altres elements que intervenen en els jocs, tals com verificacions o controls metrològics, mecànics, climàtics, de seguretat elèctrica i de compatibilitat electromagnètica, així com qualssevol altres aspectes tècnics, quan per la naturalesa dels jocs esmentats resulti adequat.

d) Disponibilitat del laboratori per a la resolució de consultes formulades per les administracions públiques competents sobre qüestions relacionades amb els assajos i proves de tipus de màquines de joc, material de joc i apostes, i assistència a reunions de treball amb aquelles per a la unificació de criteris o per a la prestació de serveis de col·laboració en la inspecció, quan així sigui requerit per un òrgan judicial o administratiu.

e) Possessió de l'acreditació oficial emesa per l'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC) o per un altre organisme nacional d'acreditació d'un estat membre de la Unió Europea d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes, com a laboratori d'assaig.

5. Si la sol·licitud d'autorització no reuneix els requisits o no s'acompanya dels documents indicats en els apartats anteriors es requerirà la persona o entitat interessada perquè en el termini de deu dies hàbils repari la falta o acompanyi els documents exigits, amb la indicació que, si així no ho fes, se'l donarà per desistit de la seva petició en els termes establerts en l'article 68 de la Llei 39/2015.

6. Durant la tramitació del procediment, la Direcció General de Comerç i Empresa podrà recollir de la persona o entitat interessada la informació o documentació addicional necessària per a la seva resolució.

7. El termini màxim per dictar la resolució d'homologació serà de tres mesos, a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en el registre corresponent, transcorregut el qual s'haurà d'entendre desestimada per silenci administratiu.

8. La resolució de concessió de l'autorització, contindrà, almenys, les especificacions següents:

a) Denominació, número o codi d'identificació fiscal i domicili social de l'entitat autoritzada.

b) Número d'autorització.

c) Abast de l'autorització: màquines de joc, material de joc i apostes, i la seva verificació.

d) Data d'expedició i vigència de l'autorització.

Article 43

Vigència de l'autorització

1. L'autorització com a laboratori d'assaig tindrà una vigència de deu anys i podrà ser renovada per períodes successius de durada similar si es compleixen els requisits establerts en la normativa vigent en el moment de la sol·licitud de renovació. La renovació s'haurà de sol·licitar per la persona o entitat titular de l'autorització amb una antelació mínima de tres mesos a la data de la seva caducitat. La sol·licitud de renovació s'ha d'adreçar a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa, que figura com annex XII d'aquest reglament. S'ha d'acompanyar del justificant d'ingrés de la taxa administrativa corresponent.

2. La modificació de les condicions que varen determinar la concessió de l'autorització requerirà autorització administrativa prèvia del conseller de Treball, Comerç i Indústria.

Article 44

Extinció de l'autorització

1. L'autorització com a laboratori d'assaig s'extingirà en els casos següents:

- a) Per l'expiració del seu període de vigència.
- b) Per no sol·licitar la renovació de l'autorització en el termini establert a tals efectes.
- c) Per la renúncia expressa de la persona o entitat interessada.
- d) Per l'extinció de la personalitat jurídica de l'entitat titular de l'autorització.
- e) Per revocació en els supòsits següents:
 - Quan es perdin els requisits i condicions establerts per obtenir l'autorització.
 - Quan no es mantingui vigent la pòlissa d'assegurança en els termes previstos en els articles 7 i 8, o la seva cobertura sigui inferior a l'import mínim exigít.
 - Quan s'imposi com a sanció en el corresponent procediment sancionador.
 - Quan s'hagi incorregut en falsedats, irregularitats o inexactituds essencials en alguna de les dades contingudes a la sol·licitud d'autorització o en la seva modificació.
 - Quan es produeixi el cessament efectiu en el desenvolupament de l'activitat de laboratori d'assaig durant un període ininterromput superior a un any immediatament anterior al coneixement de la circumstància esmentada per l'Administració.

2. La resolució per la qual s'acordi l'extinció de l'autorització serà objecte de notificació individual, sense perjudici de la publicació en el BOIB d'un extracte d'aquella per al seu coneixement general.

Article 45

Màquines d'apostes i material d'apostes

Totes les prescripcions contingudes en el capítol II d'aquest Reglament sobre laboratoris d'assaig seran d'aplicació en els laboratoris d'assaig de màquines d'apostes i de material d'apostes.

TÍTOL V

RÈGIM D'IDENTIFICACIÓ, EXPLOTACIÓ I INSTAL·LACIÓ DE MÀQUINES DE JOC

Capítol I

Identificació de les màquines

Article 46

Marques de fàbrica

1. Sense perjudici del que s'estableix per a les disposicions d'aplicació de les directives europees, i a fi de la seva identificació, amb caràcter previ a la seva comercialització, el fabricant o importador haurà de gravar a cada màquina, de forma inesborrable, abreujada i visible, en una placa adossada al moble, una marca identificadora en la qual constin les dades següents:
 - a) Número d'inscripció del fabricant o importador en el Registre General del Joc.
 - b) Número d'inscripció del model en el Registre General del Joc esmentat.
 - c) Sèrie i número de fabricació.
2. Així mateix, els circuits integrats que emmagatzemen el programa de joc o memòria hauran de comptar amb la identificació del fabricant i model a què corresponguin, i comptaran amb mecanismes protectors que garanteixin la seva integritat.
3. A les màquines importades figurarà, a més, el nom o marca comercial del fabricant estranger i país de fabricació d'aquelles.
4. Totes les màquines hauran de disposar a la seva part frontal d'un distintiu fàcilment llegible per la persona jugadora, amb la indicació que es prohibeix la utilització a menors d'edat i que les autoritats sanitàries adverteixen que el joc abusiu amb màquines perjudica la salut perquè pot generar ludopatia.

Article 47

Certificat de fabricació

1. El certificat de fabricació és el document que, emès pels fabricants degudament inscrits en el Registre General del Joc, serveix per obtenir l'autorització d'explotació preceptiva i per acreditar la correspondència de cada màquina concreta amb un model homologat.
2. El certificat de fabricació haurà de recollir, almenys, les dades següents:
 - a) Nom o raó social de l'empresa fabricant, el seu número d'identificació fiscal i número d'inscripció en el Registre General del Joc.
 - b) Tipus i nom del model de la màquina, número d'inscripció en el Registre General del Joc, i sèrie i número de fabricació de la màquina, així com indicació dels llocs de joc que posseeixi, en cas de ser multiestació.
 - c) Data de fabricació de la màquina.
 - d) Model, sèrie i número dels comptadors que incorpora.
 - e) Data de transmissió de la màquina a l'empresa comercialitzadora o operadora.
3. Correspon al fabricant respondre que la màquina està fabricada conforme al que s'exigeix per la normativa aplicable en la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Capítol II

Règim d'explotació de les màquines de joc

Article 48

Autorització d'explotació

1. L'explotació d'una màquina de tipus B o C requerirà obtenció prèvia de l'autorització d'explotació.

2. L'autorització d'explotació és el document administratiu que empara a tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears, la legalitat individualitzada d'una màquina de joc específica de tipus B o C, quant a la seva correspondència amb el model homologat i inscrit en el Registre General del Joc i a la seva titularitat.

3. L'autorització d'explotació acompanyarà la màquina en tots els seus trasllats i instal·lacions i reflectirà els diferents canvis de titularitat que la màquina pugui experimentar, així com les renovacions, els canvis d'àmbit territorial o les baixes de la màquina esmentada.

4. L'autorització d'explotació la sol·licitarà l'empresa operadora titular de la màquina en el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex XIII d'aquest Reglament, a la Direcció General de Comerç i Empresa, juntament amb la documentació següent:

a) Certificat del fabricant o importador de la màquina de joc.

b) Document que acrediti el pagament de la taxa administrativa corresponent.

5. El termini màxim per dictar i notificar la resolució serà de dos mesos a comptar des de la data de presentació de la sol·licitud. Una vegada transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat resolució expressa s'entendrà desestimat.

6. En l'autorització d'explotació s'especificaran les dades següents:

a) Nom o raó social de l'empresa fabricant, el seu número d'identificació fiscal i número d'inscripció en el Registre General del Joc.

b) Tipus i nom del model de la màquina, número d'inscripció en el Registre General del Joc, i sèrie i número de fabricació de la màquina, així com indicació dels llocs de joc que posseeixi, en cas de ser multiestació.

c) Data de fabricació de la màquina.

d) Model, sèrie i número dels comptadors que incorpora.

f) Data de transmissió de la màquina a l'empresa comercialitzadora o operadora.

g) Nom de l'empresa operadora titular, amb indicació del seu número o codi d'identificació fiscal o document equivalent emès per un estat membre de la Unió Europea i número d'inscripció en el Registre del Joc.

h) Número d'autorització d'explotació de la màquina que serà correlatiu.

i) Data de l'autorització i termini de validesa.

Article 49

Vigència de l'autorització d'explotació

1. L'autorització d'explotació serà única i exclusiva per a cada màquina i tindrà una vigència de cinc anys, a partir del 31 de desembre de l'any del seu atorgament, mantenint-se la seva vigència encara que aquestes siguin objecte de transmissió.

2. L'autorització d'explotació podrà ser renovada per períodes de durada similar, sempre que el model a què correspongui compleixi els requisits exigits per la legislació vigent en el moment de la renovació. A aquests efectes, dins dels tres mesos anteriors al termini de venciment de l'autorització, l'empresa titular de l'autorització haurà de sol·licitar la renovació esmentada a la Direcció General de Comerç i Empresa. La sol·licitud s'ha d'adreçar a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa, que figura com annex XII d'aquest reglament. S'ha d'acompanyar del justificant d'ingrés de la taxa administrativa corresponent.

La sol·licitud de renovació s'haurà d'acompanyar d'un informe emès per l'entitat, laboratori o personal autoritzat per la Direcció General de Comerç i Empresa, que acrediti que el funcionament de la màquina s'ajusta als requisits exigits per a la seva homologació en la legislació vigent en el moment de la renovació, sense perjudici que l'òrgan competent en la gestió administrativa de joc pugui acordar, en qualsevol moment, la realització de les inspeccions esmentades respecte a les màquines autoritzades.

3. Finalitzat el termini de validesa de l'autorització sense que l'empresa operadora hagi sol·licitat la seva renovació en termini, la Direcció General de Comerç i Empresa, prèvia tramitació del procediment oportú, declararà la caducitat de l'autorització d'explotació. La caducitat implicarà la baixa definitiva de la màquina, per la qual cosa l'empresa operadora haurà de presentar la documentació a què es fa referència en l'article 51 d'aquest Reglament en el termini de quinze dies, a comptar des de la data de notificació de la resolució de caducitat.

Article 50

Extinció de l'autorització d'explotació

L'autorització d'explotació s'extingirà en els casos següents:

- a) Per caducitat o per haver transcorregut el termini de vigència de l'autorització, sense que s'hagi sol·licitat la renovació en el termini i la forma previstos, prèvia tramitació del procediment corresponent.
- b) Per la sol·licitud de l'empresa operadora de baixa definitiva, manifestada per escrit davant de la Direcció General de Comerç i Empresa.
- c) Per la transmissió de l'autorització d'explotació sense haver-se obtingut prèviament l'autorització corresponent en les condicions i amb els requisits reglamentàriament establerts, sense perjudici de les conseqüències d'índole sancionadora a què hi hagués lloc.
- d) Per trasllat de la màquina a altres comunitats autònomes.
- e) Per sanció consistent en la revocació de l'autorització.
- f) Per la comprovació d'inexactituds, falsedats o irregularitats essencials en algunes de les dades expressades en les sol·licituds o en els documents aportats per aquestes.
- g) Per revocació de l'autorització d'explotació de la màquina.
- h) Per la cancel·lació de la inscripció del model de màquina de joc en el Registre General del Joc de les Illes Balears.
- i) Pel transcurs de sis mesos des de la mort de la persona física constituïda com a empresa operadora, en cas de transmissions *mortis causa*, sense que l'hereu o hereus s'haguessin constituït en empresa operadora o haurien transmès les màquines a una altra empresa operadora. No obstant l'anterior, per al supòsit en què l'hereu o hereus haguessin sol·licitat la pròrroga en l'impost sobre successions i donacions el termini esmentat de sis mesos es prorrogarà per uns altres sis mesos.

Article 51

Baixa definitiva de les màquines

1. L'empresa operadora podrà sol·licitar, a efectes administratius, la baixa definitiva de les màquines de joc de tipus B i C, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i

Indústria, que figura com annex XV d'aquest reglament, adjuntant a la sol·licitud esmentada la documentació prevista en els apartats a) o b) següents:

a) Una sol·licitud de renúncia expressa de l'autorització administrativa que faculta a l'explotació de la màquina juntament amb la següent documentació:

- Memòria d'emmagatzemament del joc de la màquina.
- Placa identificativa.

b) O bé un certificat de destrucció del fabricant, importador, comercialitzador o distribuïdor, o, si és procedent, una acta notarial o un altre document vàlid en dret, que acrediti la inutilització, el desballestament o la destrucció de la màquina substituïda, o bé el seu dipòsit, amb aquestes últimes finalitats.

2. Mitjançant resolució del conseller de Treball, Comerç i Indústria s'extingeix l'autorització d'explotació de la màquina de forma definitiva mitjançant l'emissió del document normalitzat corresponent.

Article 52

Transmissió de les màquines

1. Únicament es podrà efectuar la transmissió de les autoritzacions d'explotació de màquines de joc per empreses operadores inscrites en el Registre General de Joc de les Illes Balears.

2. Així mateix, l'empresa adquirent haurà d'estar al corrent de les obligacions tributàries amb la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i de la Seguretat Social i comptar amb les garanties necessàries previstes en el Reglament.

3. La transmissió de les màquines requereix autorització administrativa prèvia. La sol·licitud de canvi de titularitat es presentarà per l'adquirent en el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex XVI, d'aquest Reglament, juntament amb la documentació següent:

a) Comunicació lliga del cedent i de l'adquirent del canvi en la titularitat de les màquines de joc o títol de transmissió, mitjançant qualsevol forma jurídica admesa per la legislació civil o mercantil, signada pels titulars o els seus representants legals.

b) Document acreditatiu del pagament de la taxa administrativa corresponent.

4. Examinada la documentació i realitzades les comprovacions pertinents, la Direcció General de Comerç i Empresa emetrà una nova autorització administrativa consistent en el canvi de titularitat a favor de l'adquirent, sense que això afecti el període de vigència de l'autorització.

Article 53

Trasllat de màquines de tipus B i C

Es poden traslladar les màquines de tipus B i C, fins i tot per a la seva instal·lació fora de la comunitat autònoma de les Illes Balears o per al seu lliurament al fabricant, importador, comercialitzador o distribuïdor, prèvia sol·licitud a l'òrgan competent en matèria de joc.

El trasllat o el lliurament extingeixen l'autorització d'explotació, prèvia resolució motivada del conseller de Treball, Comerç i Indústria, que serà dictada en el termini màxim de dos mesos a comptar des de la data de la sol·licitud. Si es pretén explotar de nou la màquina a la comunitat autònoma de les Illes Balears s'ha de sol·licitar una nova autorització d'explotació.

Article 54

Canvi de màquines de tipus B i C

1. Les empreses operadores poden sol·licitar el canvi d'una màquina objecte d'autorització d'explotació per altra del mateix tipus, que no compti amb aquesta autorització, d'acord amb la regulació continguda en la normativa vigent, sempre que aquest model es trobi prèviament homologat i inscrit, tot això sense perjudici de les normes sobre meritació i pagament de la taxa fiscal sobre el joc que estableix la normativa fiscal aplicable.
2. La substitució de les màquines implica la baixa definitiva de la màquina substituïda, per la qual cosa el conseller de Treball, Comerç i Indústria ha de resoldre tant l'extinció de l'autorització de la màquina que ha de ser substituïda com l'autorització d'explotació de la nova màquina en el termini màxim de dos mesos, que s'ha d'atorgar una vegada comprovat el pagament de la corresponent taxa fiscal de la màquina substituïda i, en cas d'increment del nombre de jugadors, del suplement de la taxa fiscal que correspongui.
3. La sol·licitud d'autorització d'explotació derivada del canvi de màquines es presentarà en el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex XVII d'aquest Reglament, juntament amb la documentació següent:
 - Certificat de fabricació de la nova màquina.
 - Document que acrediti el pagament de la taxa administrativa corresponent.
 - Justificant del pagament de la taxa fiscal de la màquina substituïda i, en cas d'increment del nombre de jugadors, del suplement de la taxa fiscal que correspongui.
4. Una vegada produïda la substitució de les màquines, l'empresa operadora haurà de presentar davant de la Direcció General de Comerç i Empresa, en el termini d'un mes a comptar des de la data de la substitució, la documentació de la màquina substituïda a què es refereix l'article 51.

Article 55

Documentació de les màquines de joc

Totes les màquines compreses en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament que es trobin en explotació hauran de portar necessàriament incorporades, en la part frontal o lateral de la màquina, i de forma visible des de l'exterior:

- a) Les marques de fàbrica, regulades en l'article 46 d'aquest Reglament.
- b) L'autorització d'explotació degudament protegida del deteriorament i visible en la seva totalitat.
- c) Comunicació d'emplaçament.

TÍTOL VI

RÈGIM D'INSTAL·LACIÓ

Capítol I

Locals autoritzats per a la instal·lació de màquines de joc

Article 56

Instal·lació de màquines de joc de tipus B

Les màquines de joc de tipus B es podran instal·lar per a la seva explotació comercial segons el tipus a què pertanyin de la forma següent:

1. Les màquines de joc de tipus B1 es podran instal·lar per a la seva explotació comercial en:
 - Hotels, hotels de ciutat, hotels apartament, allotjaments de turisme interior, restaurants, bars cafeteries, sales de festa, salons de ball, discoteques, cafès concert.
 - Salons de joc.
 - Bingos.
 - Casinos.
2. Les màquines de joc de tipus B2 es podran autoritzar en:
 - Salons de joc.
 - Bingos.
 - Casinos.
3. Les màquines de joc de tipus B3 es podran autoritzar en:
 - Salons de joc.
 - Casinos.
4. Les màquines de joc de tipus B4 només es podran instal·lar en sales de bingo i casinos.
5. Les màquines de tipus B2, B3 i B4 hauran d'estar situades de manera que, per al seu ús, sigui requisit previ la identificació en el servei d'admissió i control del local.
6. Queda prohibida la instal·lació de màquines de joc de tipus B en:
 - a) Els bars de centres i àrees comercials, i en estacions de transport públic, si el local no es troba perfectament aïllat de la zona de passada.
 - b) Els bars que siguin dependències complementàries d'altres locals i establiments destinats a espectacles públics i altres activitats esportives o recreatives.
 - c) Establiments de restauració situats en centres d'ensenyament de persones menors d'edat, zones de lleure infantil i centres permanents d'atenció a persones menors d'edat.
 - d) Terrasses i altres espais ubicats en zones que siguin d'ocupació de vies públiques.

Article 57

Instal·lació de màquines de joc de tipus C

1. Les màquines de tipus C o d'atzar únicament es podran instal·lar en els casinos de joc.
2. Les sales on es trobin instal·lades aquestes màquines hauran de comptar amb els mateixos requisits d'entrada, registre i seguretat que la resta del casino.

Article 58

Nombre màxim de màquines de joc a instal·lar

El nombre màxim de màquines de joc a instal·lar en els establiments que es llisten a continuació serà el següent:

1. En hotels, hotels de ciutat, hotels apartament, allotjaments de turisme interior, restaurants, bars cafeteries, sales de festa, salons de ball, discoteques i cafès concert es podran instal·lar fins a un màxim de dues màquines, de les quals una d'elles pot ser una màquina multiestació de dos jugadors.

2. En els salons de joc el nombre de màquines que determini l'autorització d'instal·lació corresponent, en funció de la superfície útil de la sala de joc, en les condicions i amb els requisits assenyalats en la normativa reguladora dels salons de joc.

3. En sales de bingos el nombre màxim de màquines de tipus B1 i B2 serà d'una per cada 25 persones d'aforament autoritzat.

En relació amb les màquines de tipus B4 el número màxim ho serà en relació amb la categoria de bingo de què es tracti. Així, per als bingos de 3a categoria, sis màquines; per als de 2a categoria, 25 màquines; per als de 1a categoria, 38 màquines, i per als de categoria especial, 50 màquines.

4. En els casinos de joc el nombre màxim de màquines de tipus C i B que es puguin instal·lar serà el que resulti de dividir la superfície total de joc entre tres.

5. En tots els establiments autoritzats de joc hi haurà d'haver a disposició de les persones usuàries fulls de reclamacions o denúncies segons el model previst en el Decret 46/2009, de 10 de juliol, sobre fulls de reclamació o denuncia en matèria de consum.

Capítol II

Autorització d'instal·lació

Article 59

Autorització d'instal·lació

1. L'autorització d'instal·lació és el document administratiu que habilita a una empresa operadora per instal·lar màquines de joc de tipus B1 en un establiment concret dels contemplats a l'article 56, en els quals alhora l'activitat principal no és la de joc, a excepció dels salons de joc, bingos i casinos.

2. La sol·licitud d'autorització se subscriurà conjuntament per l'empresa operadora i el la persona o entitat titular de l'establiment, o pels seus representants legals. Haurà de reunir els requisits exigits en l'article 66 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i s'haurà de presentar per l'empresa operadora d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex XVIII d'aquest Reglament.

No s'admetran sol·licituds subscrietes amb una antelació superior a un mes a la data de la seva presentació.

3. La sol·licitud s'haurà de dirigir a la Conselleria de Treball, Comerç, i Indústria. Es pot presentar en qualsevol dels registres de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de l'Administració General de l'Estat, o en qualsevol altre lloc previst en l'article 16.4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, acompanyada de la documentació següent:

a) Fotocòpia del NIF del titular si es tracta de persona física, o del CIF si és persona jurídica. Així mateix, en el cas de persones jurídiques s'haurà de presentar el DNI de les persones administradores.

b) Còpia de la llicència municipal de funcionament o document equivalent, d'acord amb la Llei 7/2013, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats, en la qual haurà de constar l'activitat i ubicació de l'establiment.

c) Document o títol admès en dret que acrediti fefaentment la disponibilitat del local pel la persona o entitat titular de l'establiment, la signatura del qual haurà d'estar reconeguda o adverada per entitat bancària o legitimada per fedatari públic.

d) Declaració responsable de que el local no es troba en cap dels supòsits establerts en l'article 56.6.

En els bars de centres i àrees comercials, i d'estacions de transport públic, s'haurà d'aportar un pla del local, subscrit per personal tècnic competent en la matèria, que acrediti que es troba perfectament aïllat de la zona de passada.

e) Pla de situació del local, a escala no superior a 1:100.

f) Justificant del pagament de la taxa administrativa corresponent.

g) En cas de persones jurídiques, còpia de l'escriptura de constitució i, en el seu cas, de les seves modificacions posteriors, degudament inscrita en el Registre Mercantil, i identificació dels seus socis i administradors, així com el document notarial que acrediti els poders atorgats a favor de tercers. Quan es tracti de comunitat de béns o societat, qualsevol document admès en dret en el que consti els socis, administradors i poders atorgats.

4. El termini màxim per dictar i notificar la resolució serà de dos mesos a comptar des de la data d'entrada de la sol·licitud en qualsevol dels registres a què es refereix l'article 16.4 de la Llei 39/2015. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat i notificat la resolució expressa s'entendrà desestimada per silenci administratiu.

5. L'autorització d'instal·lació haurà de contenir, com a mínim, les dades següents:

a) Nom comercial i domicili de l'establiment.

b) Nom o raó social, número d'identificació fiscal i número d'inscripció de l'empresa operadora en el Registre del Joc.

c) Nom o raó social i número d'identificació fiscal del titular de l'explotació de l'establiment.

d) Data d'expedició i vigència.

e) Número d'inscripció de l'establiment.

Article 60

Vigència i règim de l'autorització d'instal·lació

1. L'autorització d'instal·lació a què es refereix l'article 59 es concedirà per un període màxim de cinc anys a comptar a partir de la data de la seva concessió, tret que s'origini la pèrdua de validesa per les causes previstes en aquest Reglament.

2. Durant la vigència de l'autorització d'instal·lació de màquines de tipus B1 no se'n podrà concedir cap altra de nova per instal·lar màquines de la mateixa tipologia a una altra empresa operadora diferent a la que consta en l'autorització d'instal·lació.

3. El canvi de titularitat de l'establiment produït durant la vigència de l'autorització d'instal·lació no serà causa d'extinció d'aquesta i el nou titular quedarà subrogat en els drets i obligacions de l'anterior titular derivats de l'autorització en vigor.

El canvi esmentat s'haurà de comunicar conjuntament pel nou titular i l'empresa operadora que consta en l'autorització d'instal·lació. La comunicació esmentada s'haurà de presentar per l'empresa operadora, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex XIX d'aquest Reglament, en el termini de tres mesos de produir-se aquests i acompanyat dels documents següents:

a) Fotocòpia del NIF del titular si es tracta de persona física o del CIF si és persona jurídica. Així mateix, en el cas de persones jurídiques s'haurà de presentar el DNI de les persones administradores.

b) Còpia de la llicència municipal de funcionament o document equivalent d'acord amb la Llei 7/2013, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats, en la qual haurà de constar l'activitat i ubicació de l'establiment, així com la seva titularitat.

- c) Document o títol admès en dret que acrediti fefaentment la disponibilitat del local pel titular de l'establiment, la signatura del qual haurà d'estar reconeguda o adverada per entitat bancària o legitimada per fedatari públic.
- d) En cas de persones jurídiques, copia de l'escriptura de constitució i, en el seu cas, de les seves modificacions posteriors, degudament inscrita en el Registre Mercantil, i identificació dels seus socis i administradors, així com el document notarial que acrediti els poders atorgats a favor de tercers. Quan es tracti de comunitat de béns o societat, qualsevol document admès en dret en què constin els socis, administradors i poders atorgats.
- e) Document que acrediti el pagament de la taxa administrativa corresponent.

La falta de comunicació d'aquesta circumstància comportarà la suspensió temporal de l'autorització pel període restant de vigència i, en el seu cas, l'obertura de procediment sancionador.

El canvi de titularitat de l'establiment es farà constar en la mateixa autorització d'instal·lació, sense que això impliqui modificació del període de vigència de l'autorització.

4. Si el nou titular no accedeix a continuar amb la instal·lació de màquines impeding la seva explotació, no es podrà concedir una nova autorització d'instal·lació en tant no caduqui l'autorització en vigor.

Tampoc no es podrà concedir nova autorització d'instal·lació quan es produeixi la interrupció de l'explotació de les màquines instal·lades en un establiment per decisió unilateral del titular d'aquest últim, mentre es mantingui la vigència de l'autorització anterior.

5. L'autorització d'instal·lació a què es refereix l'article 59 podrà ser renovada per un període de durada similar, sempre que ho sol·licitin conjuntament el titular del local i l'empresa operadora, en els tres mesos anteriors a l'acabament del període de vigència de l'autorització d'instal·lació. La sol·licitud de renovació s'haurà de presentar d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex XX d'aquest Reglament, juntament amb la documentació a la qual es fa referència en l'article 59.

6. L'acabament del període de validesa d'aquesta autorització, sense haver sol·licitat la renovació en termini, comportarà també l'acabament del període de validesa de les comunicacions d'emplaçament de l'establiment que estan emparades en aquella.

Article 61

Extinció i revocació de l'autorització d'instal·lació

1. L'autorització d'instal·lació s'extingirà en els casos següents:

- a) Per caducitat, per haver transcorregut el termini de vigència de l'autorització, sense que s'hagi sol·licitat la renovació en el termini i forma previstos, prèvia tramitació del procediment corresponent.
- b) Per mutu acord de les parts, manifestat mitjançant sol·licitud que serà subscripta conjuntament pels titulars o pels seus representants, amb el reconeixement de la signatura d'ambdós per l'entitat bancària o fedatari públic, la qual cosa implicarà la retirada simultània de les màquines.

2. La Direcció General de Comerç i Empresa podrà acordar la revocació de les autoritzacions d'instal·lació, prèvia audiència dels interessats, per les causes següents:

- a) Comprovació de falsedats, irregularitats o inexactituds essencials en alguna de les dades expressades en la sol·licitud o en els documents aportats amb ella.
- b) Per pèrdua sobrevinguda d'algun dels requisits establerts per a la seva obtenció per qualsevol de les parts.

- c) Per sanció ferma en la via administrativa en matèria de joc.
- d) Per cancel·lació de la inscripció dels titulars en el Registre General del Joc.
- e) Per sentència judicial ferma que declara l'extinció de l'autorització d'instal·lació.
- f) Per la falta d'instal·lació efectiva d'un mínim d'una màquina, acreditat per la part a la qual no li sigui imputable l'incompliment, mitjançant l'aportació de qualsevol medi de prova admès en dret.

3. L'extinció i revocació de l'autorització d'instal·lació comportarà la retirada immediata de les màquines de l'establiment.

Capítol III

Comunicació de la instal·lació de les màquines tipus B i C

Article 62

Comunicació d'emplaçament

1. La comunicació d'emplaçament és el document administratiu pel qual una empresa operadora comunica la instal·lació i explotació d'una màquina de tipus B o C específica de la que és titular en algun dels establiments autoritzats o en el seu magatzem. La comunicació d'emplaçament s'haurà de presentar amb caràcter previ a la seva instal·lació, d'acord amb el model normalitzat que estarà disponible en la pàgina web de la Direcció General de Comerç i Empresa de la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que figura com a annex XXI d'aquest Reglament, degudament complimentat i signat pel representant legal de l'empresa operadora o gestora.

2. Per a la instal·lació efectiva de la màquina es requerirà l'expedició per part de la unitat administrativa corresponent de la Direcció General de Comerç i Empresa del document de conformitat d'emplaçament de la màquina de joc en el qual es reflectiran les dades següents:

- a) Data d'alta.
- b) Dades de l'empresa operadora.
- c) Dades de l'establiment i del seu titular.
- d) Dades de la màquina instal·lada.

3. Tot canvi d'ubicació o trasllat de màquina requerirà una nova comunicació d'emplaçament que donarà lloc a l'extinció de l'anterior, així com a l'expedició d'un nou document de conformitat d'emplaçament. En cas que no s'efectués donarà lloc a la incoació d'un procediment sancionador.

Article 63

Documentació a conservar en l'establiment

1. La persona o entitat titular de l'establiment haurà de conservar:

- a) L'autorització d'instal·lació en establiments d'hostaleria, i, en el cas de salons, bingos i casinos, l'autorització per al funcionament dels establiments esmentats. L'autorització esmentada haurà de romandre exposada a la vista del públic.
- b) Document de conformitat de comunicació d'emplaçament.
- c) Els fulls de reclamacions o denúncies segons el model previst al Decret 46/2009, de 10 de juliol, sobre fulls de reclamacions o denúncia en matèria de consum.

Article 64

Documentació de la màquina

Totes les màquines a què es refereix aquest Reglament, i que es trobin instal·lades i en explotació, han de portar necessàriament incorporades i de forma visible:

- a) Les marques de fàbrica.
- b) L'autorització d'explotació degudament protegida, que acompanyarà a la màquina en tots els seus trasllats i instal·lacions o, en el seu cas, el permís d'explotació provisional.
- c) Document de conformitat de comunicació d'emplaçament.

TÍTOL VII

PROHIBICIONS, INSPECCIÓ I RÈGIM SANCIONADOR

Article 65

Inspecció

La inspecció, vigilància i control del que s'estableix en aquest Reglament li correspon a la Conselleria de Treball, Comerç i Indústria, que l'ha de desenvolupar mitjançant mitjans propis del personal funcionari amb competències inspectores, i/o amb la col·laboració prestada pel personal funcionari de l'Administració General de l'Estat designat a aquest efecte en el conveni corresponent; tot d'això de conformitat amb els articles 25 i 26 de la Llei 8/2014.

Article 66

Infraccions i sancions

Els incompliments de les prescripcions que regula aquest Reglament donen lloc a les responsabilitats administratives corresponents i a l'aplicació del règim sancionador que estableix la Llei 8/2014.

Article 67

Prohibicions

Es prohibeix el joc als menors d'edat a les màquines de tipus B instal·lades en els establiments d'hostaleria. En cas d'infracció, respondran de forma solidària els titulars de les autoritzacions d'instal·lació.